

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Годишен консолидиран финансов отчет

БУЛГАРТЕЛ АД

31 декември 2023 г.

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	i
Годишна консолидирана нефинансова декларация	
Доклад на независимия одитор	
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	5
Пояснения към консолидирания финансов отчет	6

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2023 ГОДИНА

Приет на заседание на Съвета на директорите на Булгартел АД с Протокол от 20.05.2024 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводството, изискванията на Търговския закон.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

I.1. Предмет на дейност

Групата Булгартел (Групата) се състои от Булгартел АД и дъщерно дружество Булгартел-Скопие ДООЕЛ, РС Македония.

- **Булгартел АД** е акционерно дружество, регистрирано по реда на Търговския закон.
- **Предметът на дейност на Групата** е търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията, изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и предоставяне на далекосъобщителни и информационни услуги, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон.

I.2. Кратка историческа справка. Правен статут, управление и структура

- Булгартел АД е регистрирано при СГС по ф.д. №13115/2004 г. партиден № 88632 том 1122 стр. 26 и вписано в Търговски регистър с ИТН 131341659.
- Със създаването на Булгартел АД като 100% дъщерно дружество на Булгаргаз ЕАД, се отделя търговската дейност в сферата на телекомуникациите от търговията и транзитирането на природен газ.

Предприятието майка първоначално е регистрирано с капитал 300 000 (триста хиляди) лв., разпределени в 300 (триста) поименни непривилегировани акции с право на глас и с номинална стойност 1 000 (хиляда) лв. всяка една.

Към момента Предприятието майка е с акционерен капитал 2 946 хил. лв., разделен в 2 946 поименни непривилегировани акции с номинална стойност 1 000 лв., даващи право на един глас за всяка акция. Собственици на капитала на Предприятието майка са с по 50% Булгартрансгаз ЕАД и Електроенергиен системен оператор ЕАД.

Крайният собственик на Групата е Българската държава чрез Министерство на енергетиката чрез Български Енергиен Холдинг ЕАД.

- Към датата на изготвяне на доклада Предприятието майка е с едностепенна система на управление. Булгартел АД се ръководи от Общо събрание и Съвет на директорите, който възлага изпълнението на взетите решения, оперативното управление и представителството на Изпълнителен директор.

- **Персонал**

Към 31 декември 2023 г. списъчният брой на персонала на Групата по трудови правоотношения е 15 човека.

- **Дъщерно дружество**

Булгартел Скопие ДООЕЛ е търговско дружество, регистрирано в Централния регистър на РС Македония на 3 декември 2008 г. под номер 643867. Дружеството е със седалище и адрес на управление: РС Македония, гр. Скопие, бул. Яне Сандански. Дружеството се управлява от Стефан Войнов.

- Групата предоставя телекомуникационни услуги на корпоративни клиенти с развита клонова мрежа в страната, Балканите и Европа и голям международен трафик, както и на други български и международни телекоми, Интернет доставчици, системни интегратори и др.

I.3. Пазарна и инвестиционна стратегия

Бизнес моделът следван от Групата е на алтернативен телекомуникационен оператор от типа „Carrier of the carriers”, предоставящ на българския и европейския пазар наети национални и международни линии, надеждни и лесни за използване телекомуникационни услуги за пренос на данни, видео, транзакции, и насложени IP услуги с гарантирано качество.

Целевият пазар на Групата са телекомуникационните оператори, Интернет доставчиците и системните интегратори, както и корпоративни клиенти с голям международен трафик и развита клонова мрежа в страната и извън нея. Маркетинг нишата на Групата е предоставяне на естествено защитена преносна среда на телеком оператори.

I.4. Съответствие и база за изготвяне

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Булгартел АД и на неговото дъщерно дружество Булгартел – Скопие ДООЕЛ, РС Македония. Финансовият отчет на дъщерното дружество се изготвя за същия отчетен период, както и този на компанията майка.

Всички вътрешно-групови салда, сделки, приходи и разходи, както и печалби и загуби, които са резултат от вътрешно-групови сделки и са признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се елиминират изцяло.

Консолидираният финансов отчет към 31.12.2023 г. е изготвен в съответствие с Международните Стандарти за Финансово Отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз. Консолидираният финансов отчет е изготвен в лева, закръглени до хиляда. Като база за изготвяне е използвана историческата цена.

I.5. Отговорност на ръководството

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика. Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСФО, приети от ЕС, както и че консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

II. АНАЛИЗ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА

Финансово-счетоводният анализ се извършва с цел да бъдат изследвани различни показатели, които характеризират финансовото състояние и финансовите резултати на Групата - размер и динамика на извършените разходи и получени приходи; равнище и ефективност на използване на ресурсите; финансови резултати и рентабилност; обращаемост на оборотния капитал; ликвидност и платежоспособността на Групата и т.н.

II.1. Анализ на финансовия резултат за 2023 г.

През 2023 г. Групата реализира печалба в размер на 116 хил. лв. (при печалба от 108 хил. лв. за 2022 г.). Тенденцията дружеството да продължи възходящата линия на положителни финансови резултати през следващите години, ще зависи до голяма степен от акционерите и тяхното виждане за развитие на дружеството.

Фактори оказващи влияние върху финансовия резултат на Групата през 2023 г., са:

- инфлацията за периода януари 2022 г. до януари 2024 г. е 21.1% по данни на НСИ и която се отрази на разходните пера на Дружеството, като наеми, услуги и материали;
- все по-ниската цена и по-малкото търсене на услуги за пренос на данни от 1-10 Gb/s за сметка 100-400 Gb/s и невъзможността Дружеството да отдели средства за обновяване на инфраструктурата си, поради увеличението за 2024 г от страна на Булгартрансгаз ЕАД с 6,5 пъти цената за линеен метър на ползваните влакна от Булгартел АД, както и отказ за отдаването им за дългосрочно ползване, поражда несигурност в планирането на разчетите, считано от 01.01.2025 г.;
- увеличена минималната работна заплата за страна от 650 лв. към януари-март 2022 г., 710 лв. от април-декември 2022 г. и 780 лв. от януари 2023 г., оказва натиск за повишение на възнагражденията на служителите, които са заети в най-конкурентния сектор „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“, където средната заплата за декември 2023 г. по данни на НСИ е 5 043 лв. За сравнение Брутната работна заплата на служителите по трудово правоотношение в Булгартел АД през месец декември 2023 г. е 2 974 лв., което е само 59 % от средната работна заплата за страната в сектора.
- По отношение на заема, дължим към Български енергиен холдинг ЕАД, условията по него са предоговорени и е удължен гратисния период на главницата му;
- Положителен фактор за Дружеството е сключването на дългосрочен договор за телекомуникационни услуги, с партньор със значителен пазарен дял в телекомуникационния сектора в страната;

Ръководството счита, че Дружеството може да продължи своята дейност като действащо предприятие в обозримо бъдеще и следователно, ще бъде в състояние да урежда пасивите си в нормалния ход на неговата дейност, без да е необходимо да реализира съществена част от активите си или да предприема други принудителни мерки.

- Приходи

Общите приходи на Групата за 2023 г. са 3 822 хил. лв., които са 72 хил. лв. в повече, спрямо предходната година (2022 г.: 3 750 хил. лв.). Най-голям дял на приходите от предоставени услуги се пада на предоставянето на пренос на данни и интернет.

Информацията в стойностно изражение на реализираните продажби на услуги от Групата за изминалата 2023 г. сравнена с 2022 г., както и дела им в общите приходи и настъпилите промени са представени в таблицата по-долу:

в хил. лв.					
Приходи	2022	отн. дял спрямо общите приходи	2023	отн. дял спрямо общите приходи	Изменение
Приходи от продажби	3 750	100%	3 822	100%	1.92%
Приходи от предоставяне на услуги:	3 684	98.24%	3 704	96.91%	0.54%
Пренос на данни, интернет, линии под наем	2 735	72.93%	2 843	74.39%	3.95%
Колокация	84	2.24%	83	2.17%	(1.19%)
Наем влакна	567	15.12%	579	15.15%	2.12%
Инсталационни такси	16	0.43%	21	0.55%	31.25%
Други приходи от услуги	282	7.52%	178	4.66%	(36.88%)
Други приходи:	66	1.76%	118	3.09%	78.79%

- Разходи

Оперативните разходи (с изключение на разходите за амортизации) на Групата за 2023 г. са в размер на 2 917 хил. лв. (2022 г.: 2 760 хил. лв.). Амортизационните отчисления са в размер на 657 хил. лв., което представлява 17% от приходите и 18.38% от общите оперативни разходи на дружеството за периода. Важно уточнение, е че основен разход, който до 30.11.2022 г. е бил начисляван като разходи за амортизация на актив с право на ползване, от 01.12.2022 г. е отчитан вече като разход за външни услуги, поради промяна от Булгартрансгаз ЕАД в същността на договора за ползването оптични влакна от Булгартел АД.

Всички видове разходи са съобразени с текущото финансово състояние и са сведени до необходимостта за нормалното и устойчиво развитие на Групата.

Информацията в стойностно изражение по видове разходи за изминалата 2023 г. сравнена с 2022 г., както и дела им в общите разходи и настъпилите промени са представени в таблицата по-долу:

в хил. лв.					
Разходи	2022		2023		

		отн. дял прямо общите разходи		отн. дял прямо общите разходи	Изменени е
Общо разходи за дейността	3 513	100%	3 574	100%	1.74%
Оперативни разходи/ без амортизация/	2 760	78.57%	2 917	81.62%	5.69%
Разходи за материали	48	1.37%	53	1.48%	10.42%
Разходи за външни услуги	1 910	54.37%	1 946	54.45%	1.88%
Разходи за персонала	781	22.23%	897	25.10%	14.85%
Други разходи	21	0.60%	21	0.59%	0.00%
Разходи за амортизация	753	21.43%	657	18.38%	-12.75%

Постигнатите обобщени резултати от дейността на Групата за периода, със съпоставими преизчислени сравнителни данни за предходния период са представени в таблицата, както следва:

Пера от годишния финансов отчет	2022	2023	Изменение	
			сума	%
Общо приходи от дейността	3 750	3 822	72	1.92%
Общо разходи за дейността	3 513	3 574	61	1.74%
ЕБИТДА	990	905	(85)	(8.59%)
ЕБИТ	237	248	11	4.64%
ЕВТ	126	164	38	30.16%
Балансовата (нетната) печалба	108	116	8	7.41%
Общо активи	9 571	10 309	738	7.71%
текущи активи	1 622	3 030	1 408	86.81%
текущи пасиви	1 404	1 022	(382)	(27.21%)
Парични наличности	673	969	296	43.98%
Оборотен капитал	218	2 008	1 790	821.10%
<i>Оборотен капитал - съотношение текущи активи/текущи пасиви</i>	<i>1.2</i>	<i>3.0</i>	<i>2</i>	<i>156.63%</i>
Собствен капитал	3 075	3 175	100	3.25%
акционерен капитал	2 946	2 946	-	0.00%
резерви	175	159	(16)	(9.14%)
неразпределена печалба/(натрупана загуба)	(46)	70	116	252.17%
Дългосрочни заеми	1 851	1 941	90	4.86%
Краткосрочни заеми	359	-	(359)	(100.00%)
Численост на персонала, бр.	13	15	2	15.38%

II.2. Анализ на консолидираното финансово състояние

○ Ефективност

Коефициент на ефективност (Приходи/Разходи)	2022	2023
	1.07	1.07

○ Показатели за рентабилност

Рентабилност	2022	2023
Рентабилност на приходите от продажби	2.88%	3.04%
Рентабилност на собствения капитал	3.51%	3.65%
капитализация на активите (нетна загуба/общо активи)	1.13%	1.13%

○ Показатели за ликвидност

Ликвидността е предпоставка за платежоспособността на Групата. Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на Групата да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. В последните не се включват разходите за бъдещи периоди. Показателите за ликвидност в края на отчетния период са:

Ликвидност	2022	2023
коефициент на обща ликвидност	1.16	2.96
коефициент на незабавна ликвидност	1.00	2.74
коефициент на абсолютна ликвидност	0.48	0.95

○ Показатели за платежоспособност

Един от основните показатели за анализ на финансовата автономност на фирмата е коефициентът на платежоспособност. Той изразява степента на покритие на дългосрочните задължения със собствения капитал на Групата.

Финансовата независимост	2022	2023
Коефициент на финансова автономност (собствен капитал/привлечен капитал)	0.47	0.45
Коефициент на обща задлъжнялост (привлечен капитал/собствен капитал)	2.11	2.25

Дългосрочни задължения включват задължения към персонала при пенсиониране в размер на 32 хил. лв. (22 хил. лв. за 2022 г.), пасиви по отсрочени данъци съответно в размер на 120 хил. лв. за 2023 г. (79 хил. лв. за 2022 г.) и предплащания от клиенти в размер на 3 780 хил. лв. при 2 838 хил. лв. за 2022 г.

На основание решение по т.2 от Протокол №17-2023/23.10.2023 г. на Съвета на директорите на Булгартел АД, дадено разрешение по т.1 от Протокол от 03.11.2023 г. на Извънредно общо събрание на акционерите, решение по т.1.5 от Протокол №84-2023/09.11.2023 г. на Съвета на директорите на Български Енергиен Холдинг ЕАД и разрешение по протокол № Е-РД-21-34 от 04.12.2023 г. на Министъра на енергетиката се променя срока на плащане на главница по договор за заем №95-2016 г. между Булгартел АД и БЕХ ЕАД. Срокът на действие е удължен до 01.11.2027 г., въвежда се гратисен период за изплащане по главницата от 24 месеца считано от 01.12.2023 г. Срок на изплащане на главница - 24 месеца, считано за периода от 01.12.2025 г. до 01.11.2027 г.

През 2023 г. Групата е изплатила главница към Български Енергиен Холдинг ЕАД в размер на 269 хил. лв. Към 31.12.2023 г. няма падежирани непогасени задължения по главницата по заема и дължимата сума е в размер на 1 941 хил. лв. и е разпределена както следва:

Заеми	2022	2023	Изменение
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Текущи пасиви - Получени заеми от свързани лица	359	-	(359)
Нетекущи пасиви - Получени заеми от свързани лица	1 851	1 941	90
	2 210	1 941	(269)

III. Събития, настъпили през периода

Продължаващият вече втора година военен конфликт в Украйна има основен принос за нарасналата още през 2022 г. глобална геополитическа несигурност и последваща висока пазарна волатилност, което влияе пряко и върху забавеното икономическо възстановяване на световната икономика след COVID пандемията.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна оказаха изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС.

В много страни кризата поражда неблагоприятни сътресения както за инфлацията, така и за активността на фона на вече повишения ценови натиск. Централните банки внимателно наблюдават отражението на повишаването на международните цени върху вътрешната инфлация, с цел мониторинг и при необходимост да предприемане на подходящи, внимателно калибрирани ответни действия. Фискалната политика ще трябва да подкрепи най-уязвимите домакинства, за да компенсира нарастващите разходи за живот.

Групата няма клиенти или доставчици от Руската Федерация или Украйна, няма финансови активи или пасиви, деноминирани в руски рубли или украински гривни, съответно не е изложено на специфични валутни рискове или кредитни рискове от контрагента.

Във връзка с гореизложеното Групата е извършила преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск или риск от контрагента във връзка с тези събития. Тъй като ситуацията е изключително

динамична ръководството на Групата не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му през следващите години по отношение на общите ефект върху националната икономика, цените на енергийните ресурси, на разходите за изграждане и поддържане на телекомуникационните съоръжения и др. елементи на веригата на доставка в телеком сектора, но счита, че е възможно да има негативно влияние. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовите стойности на активите на Групата, които във финансовия отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Ръководството на Групата ще продължи да наблюдава потенциалните ефекти върху всички икономически отрасли и други държави в региона, като взема всички необходими мерки, за да ограничи потенциалните бъдещи негативни ефекти върху финансовото състояние и резултатите от дейността му.

II.4. Рискови фактори за дейността на Групата

Рискът, свързан с дейността на Групата, се определя от въздействието на две отделни категории риск. Първата - систематичен риск - обуславя се от въздействието на макроикономическата среда, в която Групата осъществява своята дейност, който не подлежи на управление от страна на ръководен екип на Групата, но се контролира с цел намаляване на въздействията му. Втората - несистематичния риск, който е пряко относим към дейността на Групата и в голяма степен може да се управлява от мениджмънта.

II.4.1. Систематичен риск

Инфлационен риск

Инфлационният риск е свързан с вероятността от значително покачване на покупните цени на стоки и услуги, което би довело до намаляване на доходите, а оттам и до свиване на потребителското търсене и ограничаване растежа на икономиката на страната.

Политически риск

Този риск е свързан с вероятността от възникване на външно или вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в европейското и/или националното законодателство, в резултат на което средата, в която оперират местните стопански субекти се променя негативно.

Валутен риск

В дейността на Групата като цяло засега не е съществувал валутен риск, тъй като сделките на Групата се сключват в лева и евро.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища, при които Групата финансира своята дейност, да се повишат и в резултат нетните приходи на Групата да намалее. Този риск се управлява посредством използване на различни източници за финансиране (търговски заеми, вътрешно-фирмена задлъжнялост, банкови кредити и други).

II.4.2. Несистематичен риск

Секторен риск

Поражда се от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци, агресивността на мениджмънта, силната конкуренция на външни и вътрешни производители и други. По отношение на дейността на Групата секторният риск е висок, поради конкурентната среда на телекомуникационния пазар. По тази причина Групата се стреми да увеличи относителния дял на международните и транзитните услуги, където рискът е значително по-нисък от този на вътрешния пазар. Постигането на тази цел е невъзможно без обновяване оборудването по опорната мрежа, както и доизграждане на ринг с нови отклонения към съседни държави. DWDM-ите на Infinera са на 16 години и поддържат максимален капацитет на линията от 10 Gbps, а търсенето в момента е за минимум 100 Gbps. По едното направление към Турция имаме DWDM на Huawei, който поддържа ламбди до 400 Gbps. Тези устройства могат да бъдат надградени и разширени, за да заменят остарелите на Infinera и за доизграждане на ринг с нови отклонения. Очакваме разрешение и финансова подкрепа от собствениците за инвестиция в оборудване, което ще ни позволи да бъдем конкурентни и печеливши на пазара.

Бизнес риск

Бизнес рискът се определя от спецификата на дейност на Групата. Това най-вече е несигурността за получаване на приходи.

Към момента този риск е сравнително висок, поради което Групата полага сериозни усилия за поддържане ежедневен пряк контакт с реалните и потенциални клиенти, гъвкаво реагиране при възникване на проблеми с цел максимална защита на интересите на Групата.

Ценови риск

Динамичността на телеком пазара, финансовата криза, както и съществуващата нелоялна конкуренция прави непредсказуеми ценовите нива на пазара, освен факта, че цените се движат стремително надолу. За противодействие на този риск Групата полага усилия за задържане на лоялни клиенти с персонално отношение и дългосрочни договори за закупуване на услуги от 1 до 3 години.

Финансов риск (Риск на паричния поток)

На фона на финансовата и икономическа криза и фактът, че Групата предоставя услуги на клиенти, работещи във високо-рискова среда, рискът от загуба поради неплащане на задълженията на длъжник за предоставени услуги е висок. За управление и минимизиране на този риск, в Групата ежеседмично се извършва контрол върху събираемостта на вземанията и се прилага консолидиран подход към всеки длъжник – точно изясняване на причините за закъснението в плащанията и прилагане на най-подходящите мерки и методи за събиране на задължението. За ситуации, при които длъжникът регулярно закъснява и не извършва плащания съществува установен ред, при който случаят се предава на адвокатското дружество обслужващо Групата, което предприема съответните действия по събиране на задълженията по съдебен ред.

Повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата има в пояснение 30 и 31 от годишния консолидиран финансов отчет към 31.12.2023 г.

II.4.3. Информация за основните характеристики на прилаганите от Предприятието майка в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

С цел осигуряване на независима и обективна оценка на финансовите отчети се извършва шестмесечен и годишен независим финансов одит на индивидуална и консолидирана база от специализирани одиторски предприятия. Всички финансови отчети се изготвят съгласно международните счетоводни стандарти. Текущата финансово-счетоводна дейност на Предприятието майка е обект на периодичен контрол и анализ от страна на Съвета на директорите. В Булгартел АД има утвърдена практика за периодичен анализ и обсъждане на текущите финансови резултати от дейността и изпълнението на бизнес програмите. Групата изготвя тримесечни финансови отчети. В Булгартел АД функционира Системата за финансово управление и контрол (СФУК), която обхваща всички дейности, политики, процедури цялата вътрешна организация и всички етапи от даден процес, от инициране на управленското решение до неговото изпълнение и отчитане и контрол. СФУК в Булгартел АД се осъществява от ръководството и служителите в обхвата на функционалната им роля и отговорност. Ежегодно в рамките на изготвянето на годишния отчет за дейността на Булгартел АД се прави преглед на разработената Стратегия за управление на риска в Булгартел АД, чиято цел е системното идентифициране, анализиране, оценяване и контролиране на потенциални събития или обстоятелства, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на Групата.

В Булгартел АД действа сертифицирана система за управление по стандарт БДС ISO 9001:2015 с област на приложение „Проектиране и развитие, експлоатация, наблюдение и поддържане на оптична мрежа и предоставяне на услугите: отдаване под наем на национални и международни линии под наем, пренасяне на данни и достъп до Интернет“, както и ISO 27001:2013 за „Управление сигурността на информацията“.

II.5. Информация за сделки със свързани лица

За годината, приключваща на 31 декември 2023 г., между предприятията от Групата на Булгартел АД и предприятията, които са под общ съвместен контрол с Групата са осъществени следните сделки:

Свързани лица	в хил. лв.	
	2022	2023
Покупки	431	377
<i>Сделки със собствениците</i>	<i>431</i>	<i>377</i>
Продажби	91	91
<i>Сделки със собствениците</i>	<i>43</i>	<i>46</i>
<i>Сделки с други свързани лица под общ контрол</i>	<i>42</i>	<i>45</i>
Разходи за лихви по заем	71	70
Задължения от получени заеми (главница)	2 210	1 941
<i>Текущо задължение по главница</i>	<i>359</i>	<i>-</i>
<i>Нетекущо задължение по главница</i>	<i>1 851</i>	<i>1 941</i>
Търговски вземания	6	19
<i>Собствениците</i>	<i>1</i>	<i>13</i>
<i>Други свързани лица под общ контрол</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Търговски задължения	31	18

Собствениците	24	11
Други свързани лица под общ контрол	7	7

II.6. Персонал

Общия брой работещи служители в Групата към 31.12.2023 г. е 15, разпределен както следва:

Ръководители	1 човек
Специалисти	12 човека
Техници и приложни специалисти	2 човека

II.7. Поети ангажименти, условни задължения и други съществени събития

През годината няма предявени гаранционни или правни иски към Групата.

Ръководството на Групата не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България и в Р Северна Македония, които биха наложили корекции в консолидирания финансов отчет за годината, приключила на 31 декември 2023 г.

III. ВАЖНИ СЪБИТИЯ НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване/одобрение за публикуване.

IV. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

Булгартел АД има изготвен пет годишен оздравителен план, приет от Съвета на Директорите с протокол N7-2023/06.06.2023 г. и изпратен към собствениците на акционерния капитал: Булгартрансгаз ЕАД и Електроенергиен системен оператор ЕАД, като се очаква положително становище от тях по заложените в него перспективи за развитието.

Оптимизиране на разходите за технологично оборудване и услуги чрез директно партньорство с производители и доставчици

Директно договаряне с технологични компании за доставка на хардуер с цел избягване на посредници, постигане на видимост от тяхна страна и оптимизиране на оферти за закупуване на мрежово оборудване.

Оптимизиране на приходите и разходите за IPv4/v6 адреси

Глобално интернет адресите от версия 4 са в недостиг от години и трудно се придобива ново адресно пространство дори и на високи пазарни цени. За да избегне допълнителни разходи за придобиване на нови IPv4 адреси за собствени нужди, инженерният екип на Дружеството работи по одит и ре-дизайн на мрежата за мигриране към версия 6 на протокола (IPv6). Тези адреси са налични, и в пъти по-евтини от IPv4, но навлизането

им в употреба изисква поддръжка от оборудването, както на мрежите за взаимосвързаност от доставчиците на едро, така и от клиентското оборудване

Киберсигурност услуги

Голяма част от компаниите, особено по-малките, не осъзнават, че техните активи и данни са атрактивни за киберпрестъпниците, но всъщност те имат точно това, което атакуващите искат – пари и информация.

Центрове за Данни

В България няма нито един сертифициран по световните стандарти на индустрията център, което спъва развитието на бизнеса и навлизането на сериозни инвеститори и лидери в предоставянето на облачни технологии. От предлаганите услуги на пазара, предимно в София, има 7-8 центрове за данни на добро технологично ниво, като на 3 капацитета за растеж е изчерпан.

Запазване и разширяване на позицията на доставчик на услуги на международния пазар на едро, разширяване на бизнеса на Балканите в посока Западна Европа и др.

Към настоящия момент Групата е реализирал позиции на международния пазар на едро. Много важна задача за Дружеството е тези позиции да се запазят и да се разшири бизнеса в тази област.

Групата проучва пазарния интерес с цел добавяне на нови трасета през граничните контролно пропускателни пунктове с Република Турция. Изграждането на тези допълнителни трасета ще повиши конкурентоспособността на Групата за основния ни международен пазар Турция и ще спомогне за привличане на нови клиенти.

Към настоящия момент Групата не разполага с нито един изход към Република Сърбия. Има две съществуващи трасета София – Калотина от трети страни, а в процес на изграждане е Видин – Брегово от Цетин и ново газово трасе от Булгартрансгаз в строеж. Към Република Румъния Групата прави проучвания за пазарното търсене за предоставяне на собствено трасе.

До Република Гърция Групата не разполага с трасета. Отправени са запитвания за свързаност през ГКПП Кулата, проучва се наличието на инфраструктура Златоград – Термес, Илинден – Ексохи, Маказа – Нимфея и др. С оглед предстоящите изграждания на големи центрове за данни на hyperscaler компании от ранга на Microsoft, Amazon в Гърция се очаква повишено търсене на свързаност към останалите им центрове за данни в Швейцария, Полша, Германия, преминаващи през страната.

Разширяване на позицията си на пазара на корпоративни клиенти и развитие на Групата като корпоративен доставчик на комуникационни и ИТ услуги на стратегически клиенти

С цел поддържане на алтернативни източници на приходи, диверсификация, както и реализация на стратегически партньорства за Групата е важно поддържането на

клиентска база от пазара на корпоративни клиенти, чрез предлагане на услуги от портфолиото на Групата, предлагане на пакетни услуги, в зависимост от конкретните нужди на клиента, включващи Бизнес интернет; клиентски частни мрежи за реализиране на директна свързаност между офисите, международни линии, системна интеграция, поддръжка и др.

Интеграция на оптичните мрежи на дружествата в БЕХ

Затваряне на оптичен пръстен през северното трасе посредством оптичната мрежа на Булгартрансгаз и на други оператори ще доведе до нови възможности както в разширение на покритието на мрежата и изграждане на нови точки на присъствие на Групата, така и в чисто технологично отношение. Би се осигурила възможност за оптималното използване на вече въведената MPLS технология, с което да бъдат удовлетворени най-съвременните изисквания на клиентите по отношение на технологичните възможности на тази платформа, както и да се осигури възможност за използването на едно от основните ѝ качества – автоматично възстановяване на свързаност по алтернативно трасе.

Модернизация и оптимизация на мрежата и развитие на продуктовото портфолио

Въвеждането на MPLS технологията осигури възможност за надеждно предоставяне на съществуващите Ethernet базирани услуги и може да осигури възможност за автоматично възстановяване на отпаднали трасета при наличие на алтернативен път между съответните точки на свързване. Освен, че се е наложила като предпочитана технология на пазара в момента технологията е предпоставка за развитие и предоставяне на специфични клиентски решения.

Групата изостава спрямо конкурентни дружества за преносът на данни на ниво 100 Gbps ламбда, който вече е предпочитан и измести традиционните 10 Gbps ламбди. Би могло да се извърши и оптимизация на мрежата за национално покритие, като опорната мрежа се изгради изцяло по новата 100 гигабитова мрежа.

V. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Групата няма и не предвижда инвестиции в областта на научноизследователската и развойна дейност, тъй като предметът ѝ на дейност не предполага подобни действия.

VI. ИНФОРМАЦИЯ ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187Д И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

Регистрираният капитал на Предприятието майка се състои от 2 946 на брой поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за акция. На 10.11.2017 г. с решение протокол 69-2017/07.11.2017 г. на СД на Български енергиен холдинг ЕАД, се джиросват безусловно и неотменимо с Временно удостоверение № 003 от 23.10.2017, удостоверяващо права върху записани и изцяло платени 3 203 / три хиляди двеста и три/ броя поименни акции, с номинална стойност BGN 1 000/ хиляда лева/ всяка, с номера от №0001 до № 3 203, на Електроенергиен Системен Оператор ЕАД вписано в Търговския регистър по вписванията с ЕИК 175201304, представляващи 50% / петдесет процента/ от

капитала на Булгартел АД и Временно удостоверение № 004 от 23.10.2017, удостоверяващо права върху записани и изцяло платени 3 203 /три хиляди двеста и три/ броя поименни акции, с номинална стойност BGN 1 000/ хиляда лева/ всяка, с номера от № 3 204 до № 6 406 на Булгартрансгаз ЕАД вписано в Търговския регистър по вписванията с ЕИК 175203478 представляващи 50% / петдесет процента/ от капитала на Булгартел АД. Промяната е отразена в Търговския регистър по партидите на новите акционери. На 18.12.2018 г. в Търговския регистър по партидата на Булгартел е отразена промяната в провноорганизационната форма.

С Протокол от Извънредно Общо събрание на акционерите на Булгартел АД от 29.05.2020 г. е взето решение за намаляване на акционерния капитал на Булгартел АД от 6 406 хил. лв. на 2 946 хил. лв., чрез обезсилване на 3 460 обикновени поименни акции с номинална стойност 1 000 лв. всяка една от тях. Целта на намаляването на акционерния капитал е покриване на част от реализираните финансови загуби, съгласно одитираните и приети по надлежния ред, годишни финансови отчети. Намаляването на капитала се извършва по реда и условията на чл. 200, т. 2 във връзка с чл. 201, ал. 1 и чл. 187а, ал. 1, т. 1 от Търговския закон. Промяната е вписана и отразена в Търговския регистър.

Към 31 декември 2023 г., Съветът на директорите се състои от следните членове:

- Катя Стоянова
- Десислава Славчева
- Стефан Войнов

Изпълнителен Директор на Дружеството майка към 31 декември 2023 г. е Стефан Войнов.

Изпълнителен Директор на Дъщерното предприятие до 31 декември 2023 г. е Стефан Войнов.

Групата не притежава собствени акции.

Възнагражденията, получени от членовете на Съвета на Директорите и Изпълнителния Директор на Булгартел АД през 2023 г. са общо 176 хил. лв. (2022 г. 166 хил. лв.)

През годината няма придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съвета акции и облигации на Групата.

Членовете на съвета нямат специални права да придобиват акции и облигации на Групата.

Участието към 31.12.2023 г. на членовете на Съвета на Директорите на Булгартел АД в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети, е както следва:

- Катя Стоянова: КаЯа Ре ЕООД - Управител и едноличен собственик на капитала; ИнфраИнвест Партнерс ООД - Управител и съдружник.
- Десислава Славчева – няма участия в капитала на дружества с повече от 25%, както и участие в управление
- Стефан Войнов: НЕТ ИНВЕСТМЪНТ ООД – Управител и съдружник; Виа Смарт Инвестмънт ЕООД - Едноличен собственик на капитала.

Булгартел АД не е сключвало каквито и да е договори по смисъла на чл.240б от Търговския закон.

VII. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВА МРЕЖА

Групата няма клонове.

VIII. ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ГРУПАТА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Групата не е използвала специфични финансови инструменти през 2023 г. за хеджиране на рисковете от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци. Информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти е оповестена в годишния финансов отчет. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено във финансовия отчет.

Дата: 20 май 2024 г.

Стефан Войнов
Изпълнителен директор
Булгартел АД

ГОДИШНА КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА 2023 ГОДИНА

**Приета на заседание на Съвета на директорите на БУЛГАРТЕЛ АД с Протокол от
20.05.2024 г.**

Настоящата нефинансова декларация представя информация относно бизнес модела на Групата, както и описание на политиките, които тя следва по отношение на екологичните и социалните въпроси, както и целите, рисковете, задачите и показателите за резултатите от дейностите, свързани с тези въпроси.

КРАТКО ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА – АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ, ЦЕЛ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЯ

Статут на Групата

Групата на Булгартел (Групата) се състои от Булгартел АД и дъщерно дружество Булгартел-Скопие ДООЕЛ.

Булгартел Скопие ДООЕЛ е търговско дружество, регистрирано в Централния регистър на Република Северна Македония на 03.12.2008 г. под номер 643867. Изпълнителен Директор на Дъщерното предприятие е Стефан Войнов.

Булгартел АД е акционерно дружество, действащо в съответствие с разпоредбите на Търговския закон и другите нормативни актове на Република България. Групата е със статут на самостоятелно юридическо лице по българското право, отделно от своите акционери. Собственици на капитала на Групата са с по 50% Булгартрансгаз ЕАД и Електроенергиен системен оператор ЕАД.

Крайният собственик на Групата е Българската държава чрез Министерство на енергетиката чрез Български Енергиен Холдинг ЕАД.

Седалище и адрес на управление

Седалището на дружеството майка е в Република България, град София и адрес на управление: гр. София, жк. Дървеница бл. 19 бизнес сграда Кинтекс офис Булгартел.

Седалище и адрес на управление на Булгартел Скопие ДООЕЛ – Р Северна Македония, гр. Скопие, бул. Яне Сандански № 64.

Органи за управление на предприятието майка

Булгартел АД се управлява по едностепенната система за управление със следните органи за управление:

- Общо събрание
- Съвет на директорите.

Предмет на дейност на Групата

- Търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията;
- Изграждане, използване и поддръжка на далекосъобщителни мрежи и информационни системи;
- Предоставяне на далекосъобщителни и информационни услуги;

Лицензионна дейност

Компанията майка изпълнява своите дейности в обхвата на следните лицензии, издадени от Комисията за регулиране на съобщенията:

Издадени лицензии от Комисия за енергийно и водно регулиране	
Номер	Предмет
№ 217-05834 от 17.11.2015 г.	Осъществяване на далекосъобщения чрез обществена далекосъобщителна мрежа за пренос на данни без използване на ограничен ресурс и предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез нея на територията на Република България
№ 00012 от 22.12.2008 г.	Удостоверение по чл. 77, ал. 2 от Закона за електронните съобщения: <ul style="list-style-type: none">- Предоставяне на електронни съобщителни мрежи и услуги- Изгражда, използва и се разпорежда с електронни съобщителни мрежи и съоръжения;- Договаря и получава достъп до и взаимно свързване с мрежи на други предприятия, които предоставят обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

В Булгартел АД действа сертифицирана система за управление по стандарт БДС ISO 9001:2015 с област на приложение „Проектиране и развитие, експлоатация, наблюдение и поддържане на оптична мрежа и предоставяне на услугите: отдаване под наем на национални и международни линии под наем, пренасяне на данни и достъп до Интернет“, както и ISO 27001:2013 за “Управление сигурността на информацията”. В съответствие със Закона за защита на личните данни, дружеството майка е регистрирано като Администратор на лични данни с регистрационен № 50074.

В интернет пространството компанията майка притежава *web адрес* „bulgartel” в домейните .bg, .net, .info, .biz, .org.

Основни цели и визия на Групата

- ✓ Осигуряване на висококачествен, надежден и достъпен пренос на данни и интернет;
- ✓ Реализиране на добра и справедлива печалба от предоставяните услуги;
- ✓ Удовлетворяване на нуждите от електронни съобщителни услуги на международни и български телекомуникационни оператори, както и на стратегически партньори от бизнес сегмента.
- ✓ Развитие на Групата като значим национален и регионален телекомуникационен оператор, предоставящ услуги върху технологично съвременна оптична и далекосъобщителна мрежа в следните модели:
 - Carrier to Carrier - wholesale (трансграничен пренос) с международни оператори;

- Carrier to OLO/ISP – големи клиенти със собствена разпределителна мрежа на територията на страната (други лицензирани оператори);
- Corporate – корпоративни клиенти с необходимост от директна свързаност и/или трансфер на относително голям обем данни (основно за стратегически партньорства);
- ✓ Развитие и утвърждаване на Групата като доставчик на електронни съобщителни и информационни услуги, използвайки наличната кабелна инфраструктура на Булгартел АД, Булгартрансгаз ЕАД и ЕСО ЕАД.
- ✓ Утвърждаване позициите на Групата като важен фактор на националния и регионалния пазар на едро. Увеличаване и поддържане на значителен пазарен дял в обслужване на транзитния телекомуникационен трафик по направление Европа – Близкия Изток и Европа - Балкански регион;
- ✓ Утвърждаване на Групата като алтернативен телеком на пазара за стратегически корпоративни клиенти.
- ✓ Оптимизиране и разширяване на бизнеса на територията на Балканите в посока изграждане и разширение на географски алтернативни телекомуникационни мрежи с всички съседни държави – Турция, Гърция, Република Северна Македония, Сърбия и Румъния. Създаване нови и развитие на съществуващи дългосрочни партньорства с други международни оператори.
- ✓ Участие в бизнес с висока добавена стойност – телекомуникационна свързаност, инфраструктурно изграждане (структурно проектиране и изпълнение), иновативни услуги, управление и използване на комуникациите в проектите за газова свързаност със съседните държави.

ОПИСАНИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ, КОИТО ГРУПАТА Е ПРИЕЛА ПО ОТНОШЕНИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИТЕ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Въпроси, свързани със служителите и правата на човека

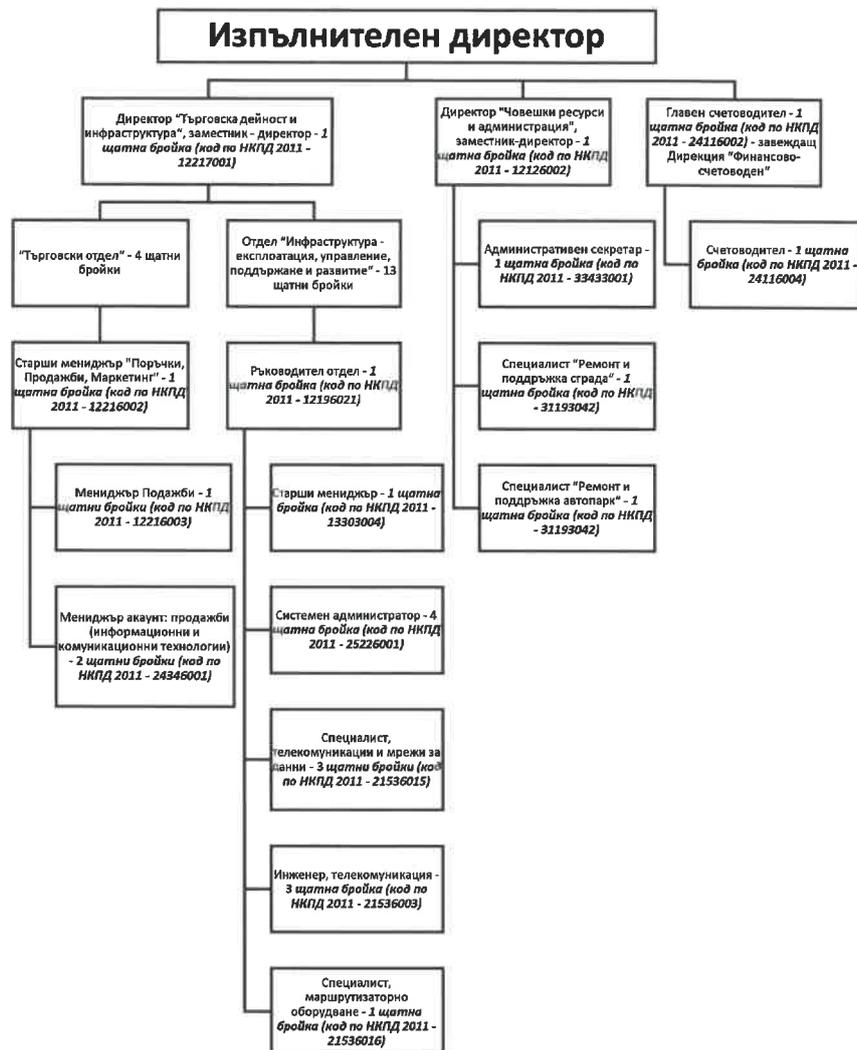
Равенството между мъжете и жените е основно право, обща ценност на Европейския съюз (ЕС) и необходимо условие за постигане на целите на Съюза за растеж, заетост и социално сближаване. Голям брой европейски законодателни текстове са посветени на равенството между жените и мъжете. Това са предимно различни директиви и разпоредби, които се отнасят до достъпа до заетост, равното заплащане, защитата на майчинството, родителския отпуск, социалното осигуряване и др.

В Групата не се допуска дискриминация и неравностойно третиране на мъжете и жените при определяне и договаряне на техните индивидуални работни заплати. На всички работници и служители, независимо от пола, от расова принадлежност, вероизповедание, етнически произход, увреждания, възраст и т.н. са предоставени възможности за работа, социален просперитет и професионално развитие.

Организационна структура

Компанията майка е малка фирма, в която към момента след направени промени в структурно-организационната структура работят 12 служители на щат.

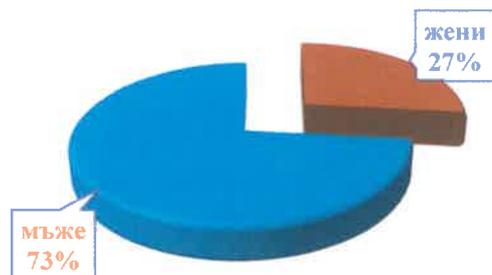
Структурата е разработена на база фирмените цели и стратегии, стоящи пред компанията майка и е с щат 24 човека. Последната утвърдена и актуална структура на компанията е приета с Решение на Съвета на директорите на Булгартел АД с Протокол № 14-2022 от 07.06.2022 г.

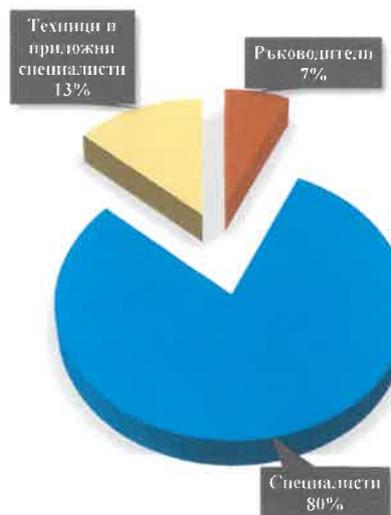
В „Булгартел Скопие“ ДООЕЛ няма назначени служители.

Разпределението на персонала по групи съгласно НКПД, пол и възраст е посочен в графиките по-долу:

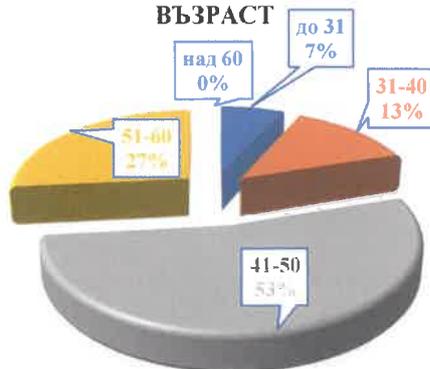
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА ПО ПОЛ

Разпределение на персонала по групи съгласно НКПД

ВЪЗРАСТ

Политики по управление на човешките ресурси

В компанията майка се прилагат политики по управление на човешките ресурси, обхващащи подбора, назначаването, обучението, повишаването на квалификацията и социалната програма. Политиките се осигуряват чрез разработени и утвърдени:

„Правила за подбор и назначаване на персонала в Булгартел АД – чрез тях е формулирана еднаква методология, която да осигури ефективност, ефикасност и пълна прозрачност на процеса по набиране и подбор на персонал;

„Правилник за вътрешния ред в Булгартел АД – чрез правилата е постигнато подобряване на работата и трудовата дисциплина с оглед постигането на оптимални резултати в изпълнение на поставените пред Групата цели и предотвратяване на всяка форма на дискриминация и неравностойно третиране на работниците и служителите.

Корпоративна политика

Ръководителите и служителите на Булгартел АД се ръководят от личната почтеност и професионалната етика при вземането на решения и осъществяване на дейността си.

В компанията майка е приет и се прилага „Етичен кодекс“, който по своята същност полага рамката, в която работят всички служители, както и ценностите, които те трябва да пазят.

Етичните правила определят нормите за поведение на работниците и служителите в Булгартел АД и имат за цел да повишат общественото доверие в техния професионализъм и морал, да определи етичните стандарти за професионалната дейност на работниците и служителите, както и да подпомогне изграждането и укрепването идентичността на Групата.

За всяко звено са разработени и утвърдени функционални характеристики, определящи основните функции на структурното звено, неговото структурно взаимодействие с останалата част от организационната структура на компанията.

Всички работници и служители на Булгартел АД са профилирани като професионална компетентност, съгласно утвърдените длъжностни характеристики на компанията.

Длъжностните характеристика са ключов инструмент за управление на изпълнението и на съответния процес, за който отговорят работниците и служителите.

Компетентност, обучения и безопасни условия на труд на персонала

Важен фактор за осъществяване на дейността на Групата и постигането на нейните цели е поддържане нивото на компетентността на персонала, които включват съвкупност от знания, умения и способности за изпълнение на задълженията, произтичащи от целите на Групата. Групата се стреми да осигурява провеждане на обучения, включително и на задължителни такива по силата на нормативни актове. Те гарантират поддържането на знанията и уменията на служителите и ръководителите от структурните звена.

Програмата за обучение на персонала е насочена основно към повишаване квалификацията на техническия състав. Към момента Групата разполага с висококвалифицирани специалисти, част от тях са преминали курсове за получаване на степен Cisco Professional и необходимото обучение за работа с наличното DWDM оборудване на Infinera.

В Булгартел АД има създадени органи по безопасност и здраве съгласно чл.2 от Наредба № 3/27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове (Загл. изм. - ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.);

През 2023 г. са извършени обучения на длъжностните лица по чл. 24 на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, лицата провеждащи инструктажи.

Редовно и в срок са организирани и провеждани обучения и проверка на знанията по „Правилник за безопасност и здраве при работа в електрически уредби и по електрически мрежи“.

Разработени са и са утвърдени вътрешни контролирани документи (инструкции, правила, програми и други), свързани със здравето и безопасността при работа. Персоналът е запознат и спазва тези документи;

През 2023 г. е осигурено обслужване на Групата майка от Служба по трудова медицина; Извършва се периодична оценка на риска във връзка с Наредба 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценката на риска и запознаване на съответният служител с оценката на риска. Периодично се замервани факторите на работната среда;

За 2023 г. в компанията майка не са регистрирани случаи на трудова злополука.

Социална политика

Компанията майка има ясна социална политика, която се актуализира ежегодно и се представя във вид на социална програма. Тя се обсъжда на общо събрание на колектива, след което се издава Заповед на Изпълнителния директор за предоставяне на съответните социални придобивки.

АНТИКОРУПЦИОННИ ПРОЦЕДУРИ

За гарантиране на прозрачното управление и отчетност на дейността на Групата е създадена организация за превенция и противодействия с корупцията.

С разработените в компанията майка процедури е регламентирано сигнализирането, проверката, разкриването и докладването на административни слабости, пропуски и нарушения, които създават предпоставки за корупция, измами и нередности.

Въведена е процедура за регистриране и работа по сигнали за корупция, нередности, измами и злоупотреби и/или конфликт на интереси и за защита на лицата, подали такива.

Булгартел АД

Годишна консолидирана нефинансова декларация

31 декември 2023 г.

На интернет портала на компанията майка са предоставени възможности за подаване на сигнали за корупция, създадени чрез публично достъпна контактна форма в раздел Контакти – Сигнали и жалби.

За 2023 г. няма подадени сигнали в обявените места, за корупционни прояви, злоупотреби със служебно положение и конфликт на интереси.

ЕКОЛОГИЧНИ ПОЛИТИКИ

Групата не оказва вредно въздействие върху компонентите на околната среда, при извършване на основната си дейност.

Стефан Войнов

Изпълнителен Директор
Булгартел АД

20.05.2024 г.

Грант Торнтон ООД
адрес: бул. Черни връх № 26, 1421 София
адрес: бул. Княз Борис I №111, 9000 Варна
тел.: (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
факс: (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
ел. поща: office@bg.gt.com
уеб сайт: www.grantthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Булгартел АД
кв. Дървеница, бл. 19
Сграда Кинтекс
Офис Булгартел
1756 София, България

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Булгартел АД и неговото дъщерно дружество Булгартел Скопие ДООЕЛ, Република Северна Македония („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи съществена информация относно счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2023 г., нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Както е посочено в пояснение 6. Машини и съоръжения към консолидирания финансов отчет, към 31 декември 2023 г. Групата отчита в стойността на позиция „Машини и съоръжения“ разходи за придобиване на нетекущи активи на стойност 1 147 хил. лв. Тази сума е отчетена през предходни периоди във връзка с изграждане на оптично трасе на територията на Република Северна Македония. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства за възстановимата стойност на тези активи, за да придобием разумна степен на сигурност относно стойността им и да определим дали са необходими корекции в тяхната стойност.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснение 2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет във финансовия отчет, в което се посочва, че консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към 31 декември 2023 г. собственият капитал на предприятието майка е в размер на 1 883 хил. лв. и е под размера на акционерния капитал, който е 2 946 хил. лв.

Съгласно чл. 252, ал.1 от Търговския закон предприятието майка следва до една година да предприеме мерки за привеждане на капитала в съответствие с изискванията на националното законодателство. Тези обстоятелства показват наличието на несигурност, която може да породви съмнение относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на собствениците и други източници на финансиране.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация и другата изискуема информация съгласно чл. 61 ал. (3) от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от настоящия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно посочения в този раздел въпрос. Съответно ние не сме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа съществено неправилно докладване във връзка с този въпрос.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността и, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне;
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, в т.ч. консолидираната нефинансова декларация, консолидираната декларация за корпоративно управление и друга изисквана информация съгласно чл. 61 ал. (3) от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във

формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе;
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността с изключение на ефекта описан в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“;
- (г) консолидираната нефинансова декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството.

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

22 май 2024 г.
България, гр. София,
бул. Черни връх №26

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние

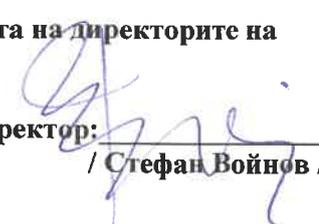
	Пояснение	31 декември 2023 г. хил. лв.	31 декември 2022 г. хил. лв.
Активи			
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	6	6 035	6 441
Активи с право на ползване	7	908	1 124
Нематериални активи	8	13	22
Други нетекущи вземания	9	323	362
Нетекущи активи		7 279	7 949
Текущи активи			
Материални запаси	10	230	220
Търговски и други вземания	11	1 812	723
Търговски вземания от свързани лица	26	19	6
Парични средства	12	969	673
Текущи активи		3 030	1 622
Общо активи		10 309	9 571

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на
20 май 2024 г.

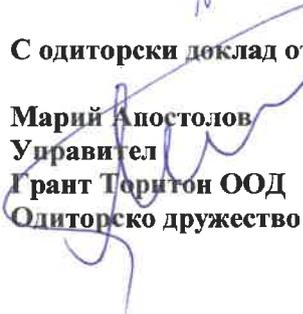
Съставил:

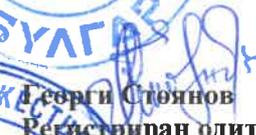

Васил Аврамов

Изпълнителен директор:

/ Стефан Войнов /

С одиторски доклад от дата: 22 май 2024 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

Пояснение	31 декември	31 декември	
	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.	
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	13.1	2 946	2 946
Резерв от преоценка на нефинансови активи	13.2	155	155
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	13.3	(1)	-
Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност		5	20
Неразпределена печалба/(натрупана загуба)		70	(46)
Общо собствен капитал		3 175	3 075
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Получени заеми от свързани лица	26	1 941	1 851
Други нетекущи задължения	14	3 780	2 838
Пенсионни задължения към персонала	16.2	32	22
Задължения по лизингови договори	15	239	302
Отсрочени данъчни пасиви	17	120	79
Нетекущи пасиви		6 112	5 092
Текущи пасиви			
Получени заеми от свързани лица	26	-	359
Търговски и други задължения	14	861	858
Търговски задължения към свързани лица	26	18	31
Задължения по лизингови договори	15	63	64
Пенсионни и други задължения към персонала	16.2	80	92
Текущи пасиви		1 022	1 404
Общо пасиви		7 134	6 496
Общо собствен капитал и пасиви		10 309	9 571

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на
 20 май 2024 г.

Съставил:

/Васил Аврамов/

Изпълнителен директор:

/ Стефан Войнов /

С одиторски доклад от дата: 22 май 2024 г.

Марий Апостолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

Георги Стоянов
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

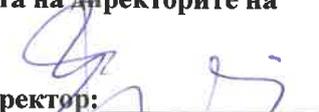
	Пояснение	2023	2022
		хил. лв.	хил. лв.
Приходи от договори с клиенти	18	3 125	3 117
Приходи от лизингови договори	15.2	579	567
Печалба от продажба на нетекущи активи		5	-
Други приходи	19	113	66
Разходи за материали	20	(53)	(48)
Разходи за външни услуги	21	(1 946)	(1 910)
Разходи за персонала	16.1	(897)	(781)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	6, 7, 8	(657)	(753)
Други разходи	22	(21)	(21)
Печалба от оперативна дейност		248	237
Финансови разходи	23	(99)	(123)
Финансови приходи	23	15	12
Печалба преди данъци		164	126
Разходи от данък върху дохода	24	(48)	(18)
Печалба за годината		116	108
Друг всеобхватен доход:			
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности		(15)	14
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи		(1)	11
Друга всеобхватна (загуба)/ всеобхватен доход, нетно от данъци		(16)	25
Общо всеобхватен доход за годината		100	133

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 20 май 2024 г.

Съставил:

 /Васил Аврамов/

Изпълнителен директор:

 / Стефан Войнов /

С одиторски доклад от дата: 22 май 2024 г.

Марий Апостолов
 Управител
 Грант Торнтон ООД
 Одиторско дружество

 Георги Стоянов
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

Венчки суми са представени в хил. лв.

	Акционерен капитал	Резерв от проценки на задължения по планове с дефинирани доходи	Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност	Резерв от преоценки на нефинансови активи	Незапределена печалба/(Нагрупа ана загуба)	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2023 г.	2 946	-	20	155	(46)	3 075
Печалба за годината	-	-	-	-	116	116
Друга всеобхватна загуба	-	(1)	(15)	-	-	(16)
Общо всеобхватен доход	2 946	(1)	5	155	70	3 175
Салдо към 31 декември 2023 г.	2 946	(1)	5	155	70	3 175

Венчки суми са представени в хил. лв.

	Акционерен капитал	Резерв от проценки на задължения по планове с дефинирани доходи	Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност	Резерв от преоценки на нефинансови активи	Нагрупа ана загуба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	2 946	(11)	6	155	(154)	2 942
Печалба за годината	-	-	-	-	108	108
Друг всеобхватен доход	-	11	14	-	-	25
Общо всеобхватен доход	2 946	-	20	155	(46)	3 075
Салдо към 31 декември 2022 г.	2 946	-	20	155	(46)	3 075

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 20 май 2024 г.

Съставил: /Васил Аврамов/

Изпълнителен директор: /Стефан Вройнов/

С одиторски доклад от дата: 21 май 2024 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци

	Пояснение	2023	2022
		хил. лв.	хил. лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		3 583	3 115
Плащания към доставчици		(1 786)	(2 097)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(848)	(691)
Плащания за данъци		(227)	(99)
Други плащания за оперативната дейност		19	(4)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		741	224
Инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба на ДМА		5	-
Плащане за лиценз		(1)	-
Придобиване на машини и съоръжения		(20)	(42)
Нетен паричен поток, използван в инвестиционна дейност		(16)	(42)
Финансова дейност			
Платени лихви по получени заеми	27	(70)	(71)
Платена главница по получен заем	27	(269)	-
Плащания по лизингови договори	27	(88)	(81)
Нетен паричен поток, използван във финансова дейност		(427)	(152)
Нетна промяна в парични средства		298	30
Парични средства в началото на периода		673	639
Ефект от промени във валутните курсове		(2)	4
Парични средства в края на периода	12	969	673

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 20 май 2024 г.

Съставил:

/Басил Аврамов/

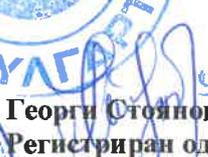
Изпълнителен директор:

/Стефан Войнов/

С одиторски доклад от дата: 22 май 2024 г.

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Георги Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Корпоративна информация

Основната дейност на Булгартел АД и неговото дъщерно предприятие Булгартел Скопие ДООЕЛ, притежавано 100% („Групата“) се състои в изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и представянето на далекосъобщителни и информационни услуги.

Предприятието майка Булгартел АД има основен предмет на дейност търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията, изграждане, използване и поддържане на далекосъобщителни мрежи и информационни системи и представянето на далекосъобщителни и информационни услуги. Групата притежава обща лицензия за осъществяване на далекосъобщения чрез обществена далекосъобщителна мрежа за пренос на данни без използване на ограничен ресурс и предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез нея (Удостоверение № 217-05834/17.11.2005 г.)

Булгартел АД е с капитал 2 946 хил. лв. разделен в 2 946 поименни непривилегировани акции с номинална стойност 1 000 лв., даващи право на един глас за всяка акция.

Собственици на капитала на Групата са, както следва:

Акционер	Брой акции	% от капитала
Булгартрансгаз ЕАД	1 473 бр.	50 %
Електроенергиен системен оператор ЕАД	1 473 бр.	50 %

Крайният собственик на Булгартел АД е Българската държава, чрез Министерство на енергетиката чрез Български Енергиен Холдинг ЕАД.

Групата е с адрес на управление в гр. София, жк. Дървеница, бл. 19, офис сграда „Кинтекс“.

Булгартел АД е акционерно дружество с едностепенна система на управление.

Към 31 декември 2023 г. Съветът на директорите се състои от следните членове:

1. Десислава Славчева
2. Катя Стоянова
3. Стефан Войнов

Изпълнителен директор на Предприятието майка към 31 декември 2023 г. е Стефан Войнов.

Към 31 декември 2023 г. персоналят на Групата се състои от 15 души.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

2.1. Изявление за съответствие с МСФО, приети от ЕС

Консолидираният финансовият отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Предприятието майка Булгартел АД е изготвило и одитиран индивидуален финансов отчет, в който дъщерните предприятия се оценяват по себестойност. Индивидуалният финансов отчет е одобрен за издаване от съвета на директорите на 04 април 2024 г.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството майка. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Групата представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.2. Прилагане на принципа за действащо предприятие

Продължаващия вече втора година военен конфликт в Украйна има основен принос за нарасналата още през 2022 г. глобална геополитическа несигурност и последваща висока пазарна волатилност, което влияе пряко и върху забавеното икономическо възстановяване на световната икономика след COVID пандемията.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна оказаха изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС.

В много страни кризата поражда неблагоприятни сътресения както за инфлацията, така и за активността на фона на вече повишения ценови натиск. Централните банки внимателно наблюдават отражението на повишаването на международните цени върху вътрешната инфлация, с цел мониторинг и при необходимост да предприемане на подходящи, внимателно калибрирани ответни действия. Фискалната политика ще трябва да подкрепи най-уязвимите домакинства, за да компенсира нарастващите разходи за живот.

Групата няма клиенти или доставчици от Руска Федерация или Украйна, няма финансови активи или пасиви, деноминирани в руски рубли или украински гривни, съответно не е изложено на специфични валутни рискове или кредитни рискове от контрагента.

Във връзка с очакваното присъединяване на страната към еврозоната през 2025 г., МФВ отбелязва, че бюджетът на България за 2024 г. е експанзионистичен и ако бъде изпълнен в този си вид, ще увеличи търсенето и ще засили инфлационния натиск в страната. Затова една от препоръките на Международния валутен фонд (МВФ) е дефицитът да бъде понижен с 1% от БВП. Препоръката е част от заключенията в редовния годишен икономически преглед, който изготвя фондът.

Според МВФ сега са нужни краткосрочни мерки най-вече за увеличаване на приходите, а в малко по-дългосрочен план - структурни реформи за подобряване на конкурентоспособността на България и повишаване на доходите.

Очакваното присъединяване на страната към еврозоната през 2025 г. е реалистично, заяви ръководителят на мисията на МВФ у нас Жан-Франсоа Дофен, като МВФ очаква за 2024 г. БВП на България да нарасне с 2.7%, а средногодишната инфлация да е 3.5%.

Във връзка с гореизложеното Ръководството на Групата е извършило преглед на дейности, контрагенти и икономически взаимоотношения, които биха могли да бъдат изложени на риск. На база на извършения анализ Ръководството не е идентифицирало изложеност на валутен риск или риск от контрагента във връзка с тези събития. Тъй като ситуацията е изключително динамична ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени надеждно влиянието на войната върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му през следващите години по отношение на общите ефект върху националната икономика, цените на енергийните ресурси, на разходите за изграждане и поддържане на телекомуникационните съоръжения и др. елементи на веригата на доставка в телеком сектора, но счита, че е възможно да има негативно влияние. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовите стойности на активите на Групата, които във финансовия отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Ръководството на Групата ще продължи да наблюдава потенциалните ефекти върху всички икономически отрасли и други държави в региона, като взима всички необходими мерки, за да ограничи потенциалните бъдещи негативни ефекти върху финансовото състояние и резултатите от дейността му.

Групата отчита нетна печалба за периода в размер на 116 хил. лв. (2022 г.: печалба 108 хил. лв.) и неразпределена печалба в размер на 70 хил. лв. (2022 г.: натрупана загуба 46 хил. лв.). Към 31 декември 2023 г. собственият капитал на Групата в размер на 3 175 хил. лв. и е над размера на акционерния капитал, който е 2 946 хил. лв.

Предприятието майка отчита индивидуална нетна печалба за периода в размер на 50 хил. лв. (2022 г. печалба 32 хил. лв.) и натрупана загуба в размер на 1 217 хил. лв. (2022 г.: 1 267 хил. лв.). Към 31 декември 2023 г. собствения капитал на предприятието майка е в размер на 1 883 хил. лв. и е под размера на акционерния капитал, който е 2 946 хил. лв.

Съгласно чл. 252, ал.1 от Търговския закон предприятието майка Булгартел АД следва до една година да предприеме мерки за привеждане на капитала в съответствие с изискванията на националното законодателство. Тези обстоятелства показват наличието на несигурност, която може да породви съмнение относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на собствениците и други източници на финансиране.

Ръководството счита, че Групата може да продължи своята дейност като действащо предприятие в обозримо бъдеще и следователно, ще бъде в състояние да урежда пасивите си в нормалния ход на неговата дейност, без да е необходимо да реализира съществена част от активите си или да предприема други принудителни мерки.

3. Нови или изменени стандарти и разяснения

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващи стандарти към 1 януари 2023 г.

Групата е приела следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовия отчет на Групата за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г.:

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Групата оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Групата трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Групата следва да признае в началото на сравнителния период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признае кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува правила с цел извършването на реформа в международното данъчно облагане. Втори стълб има за цел да обложи с минимална ефективна корпоративна данъчна ставка 15% големите компании, които реализират годишен оборот над 750 млн. евро. Измененията във връзка с „Международната данъчна реформа - примерни правила от втори стълб“ са:

- въвежда се изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да признава и оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб на ОИСР. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.
- изискване предприятието да оповестява отделно своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода от втори стълб.

- изискване в периодите, в които законодателните актове от втори стълб са приети или по същество приети, но все още не са влезли в сила, предприятието да оповести известната му или подлежащата на приблизително оценяване при разумни усилия информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта върху предприятието от данъците върху дохода от втори стълб, произтичащи от това законодателство.
- изключението се прилага задължително и незабавно след публикуването на измененията в МСС 12 и със задна дата в съответствие с МСС 8.

Групата е приела следните нови стандарти, изменения и разяснения на МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са в сила за финансовия отчет на Групата за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществено влияние върху консолидираните финансови резултати или финансовото състояние на Групата:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС;

3.2. Стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този консолидиран финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Информация за тези стандарти и изменения е представена по-долу.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера им, момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период, като всички засегнати параграфи от стандарта вече използват еднакъв термин, а именно „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличното право „в края на отчетния период“ трябва да влияе върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на Групата дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

МСС 1 се изменя, както следва:

- уточнява се, че ако правото на отлагане на уреждането за най-малко 12 месеца е предмет на изпълнение на условия от страна на предприятието след отчетния период, тогава тези условия няма да повлияят на това дали правото на отлагане на уреждането съществува в края на отчетния период (отчетната дата) за целите на класифицирането на пасива като текущ или нетекущ; и
- за нетекущите пасиви, предмет на условия, от предприятието се изисква да оповестява информация за:
 - условията (например естеството и датата, до която предприятието трябва да изпълни условието);
 - дали предприятието би спазило условията въз основа на обстоятелствата към отчетната дата; и
 - дали и как предприятието очаква да изпълни условията до датата, на която финансовите показатели трябва да бъдат изчислени съгласно договора.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в МСФО 16 изискват от Групата продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в текущия финансов резултат печалбата или загубата, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 7 и МСФО 7 ще добавят изисквания за оповестяване, както и указания в рамките на съществуващите изисквания за оповестяване, свързани с предоставянето на качествена и количествена информация относно споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици. Тези изменения добавят две цели за оповестяване, които ще накарат предприятията да оповестяват в пояснителните приложения информация, която позволява на ползвателите на финансовите отчети да оценят как споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици влияят върху пасивите и паричните потоци на предприятието и да разберат ефекта на споразуменията за финансиране на доставчици върху изложеността на Групата на ликвиден риск и как Групата може да бъде засегната, ако споразуменията вече не са достъпни за нея.

Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 21 включват:

- уточняване кога една валута може да бъде обменена в друга валута и кога не - една валута може да бъде обменена, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или механизми за обмен, които създават изпълними права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; една валута не може да бъде обменена в друга валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута;
- изискване как предприятието да определи обменния курс, който се прилага, когато дадена валута не може да бъде обменена - когато дадена валута не може да бъде обменена към датата на оценяване, предприятието оценява спот обменния курс като курс, който би се приложил при редовна сделка между пазарни участници към датата на оценяване и който би отразил вярно преобладаващите икономически условия.
- изискване за оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не е конвертируема - когато валутата не е конвертируема, предприятието оповестява информация, която би позволила на потребителите на неговите финансови отчети да преценят как липсата на конвертируемост на валутата влияе или се очаква да повлияе на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци.

4. Съществена информация за счетоводната политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 Представяне на финансови отчети. Групата е приела да представи консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансово състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние не са представени два сравнителни периода, защото Групата не е преизчислявала ретроспективно позиции във финансовия

отчет в резултат на грешки или промяна на счетоводна политика и не е рекласифицирала позиции в консолидирания финансов отчет през 2022 г.

4.3. База за консолидация

В консолидираният финансов отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и дъщерното предприятие към 31 декември 2023 г. Дъщерно предприятие е това предприятие, което се намира под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Дъщерното предприятие има отчетен период, приключващ на 31 декември.

Всички вътрешно групови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешно групови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерното предприятие са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

При трансформация на балансовите позиции на дъщерното дружество Булгартел Скопие ДООЕЛ са приложени следните заключителни курсове на македонския денар към лева:

- 31 декември 2023 г. – 31.4424 македонски денар/лева
- 31 декември 2022 г. – 31.4415 македонски денар/лева

Резултатите и финансовата позиция на всички предприятия в Групата (никое, от които няма валута на свръхинфлационна икономика), които имат функционална валута, различна от валутата на представяне на Групата се преоценяват по валутата на представяне по следния начин:

- Активите и пасивите от всеки представен финансов отчет в консолидирания отчет за финансовото състояние се преизчисляват по заключителен курс към датата на консолидирания отчет за финансово състояние;
- Приходите и разходите от всеки представен отчет в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се преизчисляват по курса към датата на сделката или по средни валутни курсове; и

Всички курсови разлики, възникнали в резултат на преизчисляването, се признават в друг всеобхватен доход.

4.5. Приходи от договори с клиенти

Основните приходи, които Групата генерира са свързани с приходи от предоставяне на услуги, като отдаване под наем на национални и международни линии, телекомуникационни услуги за пренос на данни, насложени IP услуги и други.

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в консолидирания отчет за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в консолидирания отчет за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/ или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Групата извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво консолидиран договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху консолидирания финансов отчет.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

4.6. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти”.

4.7. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранята се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Групата ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезпечи Групата за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Групата за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.8. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им. Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

4.9. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Групата, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.10. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти, патенти, лицензии и търговски марки. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата. Средният остатъчен полезен живот на нематериалните активи на Групата е 6 години.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оцененния полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2-5 години
- Лицензии 20 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.11. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на оптични кабелни линии и машини и оборудване се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в следствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Групата преглежда машините и съоръженията за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Справедливите стойности са:

- за машини, съоръжения и оборудване с неспециализиран характер – пазарната цена, определена чрез оценка;
- за машини, съоръжения и оборудване със специализиран характер (специфични за бранша, за които липсват доказателства за пазарната им стойност, тъй като рядко са обект на покупко-продажба) – амортизирана възстановима стойност, определена от оценители.

Когато се преоценява даден актив към датата на преоценката цялата натрупана до момента амортизация се третира по следния начин:

- Отписва за сметка на брутната балансова (отчетна) стойност на актива, а балансовата стойност на актива се преизчислява спрямо преоценената стойност на актива.

Последващите разходи, свързани с определен актив от машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Последващото оценяване на компютърни системи, оборудване и (транспортни средства) леки автомобили се извършва въз основа на цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Оптични кабелни линии 30 години
- Машини и оборудване 7-10 години
- Транспортни средства 5 години
- Стопански инвентар 3-7 години
- Компютри 2 години
- Активи с право на ползване до 15 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Групата е в размер на 700 лв.

4.12. Лизинг

Групата като лизингополучател

За всеки нов сключен договор Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз

основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчети краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на ред Задължения по лизингови договори, с изключение на падежирали вноски, които се представят на ред търговски и други задължения.

При определянето на стойността на активите и пасивите по лизинговите договори Групата не е взела предвид опциите за удължаване, поради големия срок на договорите, спецификата на активите и отдалечеността във времето.

Групата като лизингодател

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Групата реализира приходи от отдаване под наем на оптични влакна. Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

Договори за право на ползване на активи – оптични влакна

Групата е сключила дългосрочни договори за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти в качеството си на лизингодател по оперативен лизинг. Съгласно сключените договори, цената е получена авансово и е отчетена като „предплатени услуги от клиенти“ на ред „Търговски и други задължения” в отчета за финансовото състояние. Приходът от предоставените под наем влакна се признава като текущ приход на линейна база за срока, за който активите са предоставени за ползване на клиентите, на ред „Приходи от договори с клиенти“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.13. Тестове за обезценка на нематериални активи, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.14. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Групата и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, който представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Групата може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието,

или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

4.14.1. Финансови инструменти

Първоначално признаване и класификация

Групата първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Групата класифицира своите финансови активи, съобразно последващото им оценяване в три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Групата, в съответствие с МСФО 9.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Ръководството на Групата е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Групата с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Групата прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата

Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“ (дългови инструменти), „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с рекласифициране на натрупаните печалби и загуби (дългови инструменти), „финансови активи, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без рекласифициране на натрупани печалби и загуби при отписване“ (капиталови инструменти) или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ (дългови и капиталови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица и предоставени заеми. Тази категория финансови активи е най-съществена за Групата.

Групата оценява и измерва финансовите активи по амортизирана стойност, ако са изпълнени и двете от следните условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел да се държат финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци;
- Договорените условия на финансовия актив водят до определени дати на паричните потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки консолидиран финансов отчет на Групата, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, променен или обезценен.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по

амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Отписване

Финансов актив (или, където е приложимо, част от финансов актив или част от група подобни финансови активи) се отписват в случаи когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли или Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е поело задължението да изплати изцяло получените парични потоци без съществено забавяне на трета страна по споразумение "прехвърляне".

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между 1) балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и 2) полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив) се признават в печалбата или загубата.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актив или е сключила споразумение за прехвърляне, то оценява дали и в каква степен са запазени рисковете и ползите от собствеността. Когато нито прехвърли, нито запази съществено всички рискове и ползи от актива, нито прехвърли контрола върху актива, Групата продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото му участие. В този случай Групата признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният с него пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Обезценка на финансови активи

Инструментите, които попадат в обхвата на изискванията за определяне на очакваните кредитни загуби на МСФО 9, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)

„Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дискантирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Към 31.12.2023 г. Групата е използвала модел за обезценка на база дискантирани парични потоци чрез определен дисконтов фактор за възстановимата стойност на вземанията.

За търговските вземания и активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране Групата прилага опростен подход в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Групата прилага матрица, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания. За изходни данни относно търговските вземания, Групата използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад.

Към всяка отчетна дата Групата определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата, кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансови активи, се съдържат и в следните бележки:

- Търговски и други вземания
- Вземания от свързани лица

4.14.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценка

Групата признава в отчета за финансовото си състояние финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент.

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“ (заеми и привлечени средства, търговски и други задължения) или като „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива

стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Последващо оценяване

Последващата оценка на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са направени с цел обратно изкупуване в близко бъдеще.

Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят на първоначалната дата на признаване и само ако са изпълнени критериите в МСФО 9.

Групата не е определила финансови пасиви като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които Групата е станала страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Групата и за нея като цяло.

Получените заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземе предвид всяка отстъпка или премия при придобиването, също такси или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) се включва като финансови разходи в

отчета за печалбата или загубата и други всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

За финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание на акционерите.

Отписване

Групата отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в консолидирания отчет за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Групата има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата.

4.17. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.18. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват законови резерви (вж. пояснение 13.2).

Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи включва текущи актюерски загуби и печалби във връзка с формирането на обезщетения за персонала при пенсиониране (вж. пояснение 13.3).

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрита загуба от минали години.

Всички трансакции с едноличния собственик на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата е разработила план за доходи на персонала при пенсиониране, съгласно който всеки служител чийто стаж в Групата е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и консолидирания друг всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или

сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Приходи

Групата е обвързана с договори за продажба на капацитет от данни и наем на оптични влакна. Частта от продажната цена, свързана с договора за продажба на капацитет и договорите за отдаване под наем на оптични влакна, се отчита като приход за бъдещи периоди и се признава като текущ приход през периода, в който мрежата на Групата е била достъпна за пренос на данни и на линейна база във връзка с предоставянето под наем на оптични влакна, собственост на Групата. Ръководството на Групата признава приходите от предоставените услуги с течение на времето на база изпълнение на задълженията, описани в договорите с клиенти и на линейна база за оперативните лизингови договори. Това изисква познаване на клиентите и пазарите, където Групата извършва дейността си. Отчитането на приходите се базира на предишен пазарен опит и ръководството смята, че продажбата на капацитет от данни и отдаването под наем на оптични влакна, дава основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените доставки и осигурен достъп.

4.21.2. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя. През текущата финансова година финансовият ефект от преразглеждането на лизинговите условия, за да отразява ефекта от упражняването на опции за удължаване и прекратяване, е нулев.

За лизинг на оптични кабелни линии Групата разглежда всички фактори по наемането на оптичните влакна, включително специфичните договорни условия, историческата продължителност на подобни лизингови договори, разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 6, 7 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.22.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

4.22.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

4.22.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.22.6. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. пояснение 32).

4.22.7. Лизингови договори - определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Групата не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Групата би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Групата „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Групата оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Групата оценки (като например кредитен рейтинг на групата).

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерното предприятие, включено в консолидацията, е както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2023 участие	2022 участие
			%	%
Булгартел Скопие ДООЕЛ	Р Северна Македония	Телекомуникационни услуги	100	100

Групата няма дъщерни дружества с неконтролиращо участие (НКУ).

6. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Групата включват оптични кабелни линии, машини и оборудване и разходи за придобиване на нетекущи активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Оптични кабелни линии	Машини и оборудване	Транспортни средства	Ремонт на сгради	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
Брутна балансова стойност	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2023г.	6 571	3 053	136	117	1 149	11 026
Новопридобити активи	3	24	-	-	5	32
Отписани активи	-	-	(33)	-	(7)	(40)
Салдо към 31 декември 2023 г.	6 574	3 077	103	117	1 147	11 018
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2023 г.	(2 057)	(2 368)	(136)	(24)	-	(4 585)
Амортизация	(275)	(149)	-	(7)	-	(431)
Отписана амортизация	-	-	33	-	-	33
Салдо към 31 декември 2023 г.	(2 332)	(2 517)	(103)	(31)	-	(4 983)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	4 242	560	-	86	1 147	6 035
Брутна балансова стойност	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2022 г.	6 570	3 037	136	117	1 152	11 012
Новопридобити активи	1	31	-	-	-	32
Преизчисление на валута	-	(2)	-	-	(3)	(5)
Отписани активи	-	(13)	-	-	-	(13)
Салдо към 31 декември 2022 г.	6 571	3 053	136	117	1 149	11 026
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2022 г.	(1 782)	(2 205)	(136)	(16)	-	(4 139)
Амортизация	(275)	(174)	-	(8)	-	(457)
Отписана амортизация	-	11	-	-	-	11
Салдо към 31 декември 2022 г.	(2 057)	(2 368)	(136)	(24)	-	(4 585)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	4 514	685	-	93	1 149	6 441

Разходите за придобиване на нетекущи активи в размер на 1 147 хил. лв. се отнасят до изграждане на проект за оптично кабелно трасе на територията на Р. С. Македония. Булгартел АД работи активно за финализиране на продължаващия вече години процес по легализация на оптичното кабелно трасе Граница Република Северна Македония – Деве Баир до Скопие – Македонска Радиодифузия, 22 етаж. След проведени срещи през

2020 г. и 2021 г. е договорено подписване на извънсъдебни спогодби/споразумения, които са в полза на Булгартел Скопие ДООЕЛ. През 2023 г. Дружеството е стартирало административни процедури за въвеждане на актива в експлоатация в съответствие със законодателството на Р. С. Македония. Въпреки утежнената административна процедура, през 2023 г. Дружеството е подписало договор за разделяне на собствеността със съсобственика на трасето, извършена е оценка на инфраструктурния обект от независим оценител. Необходимите документи са внесени във всяка една община, през която минава трасето на кабела. Дружеството очаква издаване на данъчна оценка, която е последният необходим документ за нотариална заверка. След завършване на тази процедура собствеността се в имотния регистър на Р.С. Македония, с което официално Групата придобива собствено законно оптично трасе, което може да бъде експлоатирано пълноценно.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

7. Активи с право на ползване

Балансовата стойност на Активите с право на ползване може да бъде представена, както следва:

	Оптични кабелни линии хил. лв.	Машини и оборудване хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2023 г.	2 445	7	97	429	2 978
Отписани активи	(225)	-	-	-	(225)
Салдо към 31 декември 2023 г.	2 220	7	97	429	2 753
Амортизация и обезценка					
Салдо към 1 януари 2023 г.	(1 661)	(4)	(35)	(154)	(1 854)
Амортизация	(152)	(2)	(19)	(43)	(216)
Отписани активи	225	-	-	-	225
Салдо към 31 декември 2023 г.	(1 588)	(6)	(54)	(197)	(1 845)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	632	1	43	232	908
	Оптични кабелни линии хил. лв.	Машини и оборудване хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2022 г.	2 445	7	97	429	2 978
Салдо към 31 декември 2022 г.	2 445	7	97	429	2 978
Амортизация и обезценка					
Салдо към 1 януари 2022 г.	(1 443)	(2)	(16)	(111)	(1 572)
Амортизация	(218)	(2)	(19)	(43)	(282)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(1 661)	(4)	(35)	(154)	(1 854)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	784	3	62	275	1 124

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в пояснение 15 Задължения по лизингови договори.

8. Нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват програмни продукти, патенти, лицензии и търговски марки. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Патенти, лицензии и търговски марки	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2023 г.	102	13	15	130
Новопридобити активи	-	-	1	1
Салдо към 31 декември 2023 г.	102	13	16	131
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2023 г.	(83)	(12)	(13)	(108)
Начислена амортизация	(8)	-	(2)	(10)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(91)	(12)	(15)	(118)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	11	1	1	13

	Програмни продукти	Патенти, лицензии и търговски марки	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2022 г.	91	15	15	121
Новопридобити активи	11	-	-	11
Отписани активи	-	(2)	-	(2)
Салдо към 31 декември 2022 г.	102	13	15	130
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2022 г.	(74)	(11)	(9)	(94)
Начислена амортизация	(9)	(1)	(4)	(14)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(83)	(12)	(13)	(108)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	19	1	2	22

Групата е извършила преглед за обезценка на нематериалните активи към 31 декември 2023 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка в консолидирания финансов отчет.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”. Групата не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

9. Други нетекущи вземания

Другите нетекущи вземания представляват предплатени абонаменти за поддръжка на техническо оборудване, предплатени договори за ползване на кабелни трасета и др. в размер на 323 хил. лв. към 31.12.2023 г. (2022 г.: 362 хил. лв.).

10. Материални запаси

	31 декември 2023	31 декември 2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Материали и консумативи	230	220
Материални запаси	230	220

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения. През 2023 г. и 2022 г. не са отписвани материални запаси. Групата поддържа постоянна наличност от материални запаси тип „горещ резерв“ за подмяна на индивидуално несъществени елементи от мрежово и телекомуникационно оборудване.

11. Търговски и други вземания

	31 декември 2023	31 декември 2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Търговски вземания, брутно	1 805	623
Обезценка	(172)	(167)
Търговски вземания	1 633	456
Данъчни вземания	13	11
Предплатени абонаменти и застраховки	80	160
Предоставени депозити	31	44
Авансови плащания	48	39
Вземания от застрахователни събития	5	13
Вземания по съдебни спорове	2	-
Нефинансови активи	179	267
Търговски и други вземания	1 812	723

Всички вземания на Групата са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Съгласно разпоредбите на МСФО 9 Групата признава очаквани кредитни загуби на база историческа събираемост и бъдещи прогнози за очакваните парични потоци от финансовите активи.

Моделът на очакваните кредитни загуби има ефект върху търговските вземания на Групата, както за активи по договор, произтичащи от МСФО 15 и за търговски вземания Групата прилага опростен подход за признаване на очакваните кредитни загуби, тъй като те не съдържат съществен компонент на финансиране.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	31 декември 2023	31 декември 2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Салдо към 1 януари	167	160
Начислена обезценка	5	7
Салдо към 31 декември	172	167

Групата няма необезценени просрочени търговски вземания.

12. Парични средства

Паричните средства включват следните елементи:

	31 декември 2023 хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- евро	490	574
- български лева	377	50
- македонски денар	102	49
Парични средства	969	673

Групата няма блокирани парични средства или парични средства, заложен като обезпечение.

13. Собствен капитал

Регистрираният капитал на предприятието майка е 2 946 хил. лв., разделен в 2 946 поименни непривилегировани акции с номинална стойност 1 000 лв., даващи право на един глас за всяка акция.

13.1. Акционерен капитал

	2023 Брой	2022 Брой
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	2 946	2 946
Брой издадени и напълно платени акции	2 946	2 946
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	2 946	2 946

Акционери на Групата са:

	31 декември 2023 Брой акции	31 декември 2022 %
Електроенергиен Системен Оператор ЕАД	1 473	50
Булгартрансгаз ЕАД	1 473	50

13.2. Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи отразява увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения и намаленията до степенята, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход. Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2023 г. е в размер на 155 хил. лв. (2022 г.: 155 хил. лв.) и е представен в отчета за финансово състояние нетно от данъци.

13.3. Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи

Съгласно счетоводна политика на Групата по отчитането на дължими обезщетения на персонала при пенсиониране, Групата представя статистическите актюерски печалби и загуби в другия всеобхватен доход в периода на възникването им. През 2023 г. е признатата актюерска загуба в размер на 1 хил. лв., в резултат на което натрупаният резерв към 31.12.2023 г. в размер на 1 хил. лв.

14. Търговски и други задължения

	31 декември 2023 хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Нетекущи:		
Задължения към клиенти във връзка с услуги за наем на влакна	2 165	1 027
Задължения към клиенти във връзка с услуги за пренос на данни	1 607	1 801
Други предплатени услуги от клиенти	8	10
Нефинансови пасиви	3 780	2 838
Нетекущи други задължения	3 780	2 838
Текущи:		
Търговски задължения	200	214
Финансови пасиви	200	214
Данъчни задължения	51	20
Задържани гаранции	1	1
Задължения към клиенти във връзка с услуги за наем на влакна	243	211
Задължения към клиенти във връзка с услуги за пренос на данни	208	205
Други предплатени услуги от клиенти	149	135
Други текущи задължения	9	72
Нефинансови пасиви	661	644
Текущи търговски и други задължения	861	858
Търговски и други задължения	4 641	3 696

Предплатените услуги от клиенти са възникнали по дългосрочни договори за предоставени неотменими права на ползване на оптични влакна, пренос на капацитет и годишни поддръжки. Съгласно сключените договори цената е получена авансово. Прихода се признава като текущ на линейна база за срока, за който активите са предоставени за ползване на клиентите.

През 2023 г. текущи приходи пренос на данни от клиенти и наем на влакна от клиенти в размер на 600 хил. лв. (2022 г.: 551 хил. лв.) са отчетени в печалбата или загубата на линейна база по тези договори, в т.ч. 279 хил. лв. на ред Приходи от лизингови договори (пояснение 15.2) и 321 хил. лв. на ред Приходи от договори с клиенти (пояснение 18) в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Задължения към клиенти във връзка с услуги за наем на влакна включват сума в размер на 1 104 хил. лв., която към 31.12.2023 не е платена от клиента по договор за ползване на оптични кабелни линии. Сумата е уредена в началото на 2024 г.

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

15. Задължения по лизингови договори

15.1. Групата като лизингополучател

	2023	2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	239	302
Задължения по лизингови договори – текуща част	63	64
Задължения по лизингови договори	302	366

Групата наема офис сграда и производствени помещения, 2 автомобила, както и ИТ и офис оборудване. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в пояснение 7.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Групата трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към края на представените периоди са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
31 декември 2023 г.							
Лизингови плащания	77	74	58	54	54	22	339
Финансови разходи	(14)	(9)	(7)	(5)	(2)	-	(37)
Нетна настояща стойност	63	65	51	49	52	22	302

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
31 декември 2022 г.							
Лизингови плащания	80	77	74	58	54	77	420
Финансови разходи	(16)	(14)	(9)	(7)	(5)	(3)	(54)
Нетна настояща стойност	64	63	65	51	49	74	366

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те за наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2023 г., свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, са както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Променливи лизингови плащания	483	442
Лизинг на активи с ниска стойност	67	61
Краткосрочни лизингови договори	22	11
	<u>572</u>	<u>514</u>

Към 31 декември 2023 г. Групата е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и общата сума на поетите задължения към тази дата е 572 хил. лв. (2022 г.: 514 хил. лв.)

Разходите за променливи лизингови плащания, които не се признават като задължения по лизингови договори, включват наеми, базирани на приходи от използването на базовия актив и допълнителни разходи за ползване на офис оборудване над определена фиксирана сума. Променливите условия на плащане се използват по редица причини, включително минимизиране на разходите за ИТ оборудване, което се използва рядко в дейността. Променливите лизингови плащания се признават като разход в периода, в който са направени.

Разходите за лихви по лизингови договори, включени във финансовите разходи за 2023 г. са 16 хил. лв. (2022 г.: 19 хил. лв.).

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори за годината, приключваща на 31 декември е 70 хил. лв. (2022 г.: 71 хил. лв.).

Допълнителна информация за видовете активи с право на ползване е представена в пояснение 7.

15.2. Приходи от лизингови договори

Групата е сключила дългосрочни договори за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти в качеството си на лизингодател по оперативен лизинг.

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от неотменими вещни права за оптични кабелни линии	579	567
	<u>579</u>	<u>567</u>

В качеството си на лизингодател Групата упражнява ефективен контрол върху достъпа на лизингополучателите. Това се дължи на спецификата на активите, обект на

лизинговите договори. Правата по оптични кабелни линии са предплатени от клиентите на Групата. Сумите по посочените договори са оповестени в пояснение 14.

Структура на лизинговите приходи

	До 1 година хил. лв.	1-2 години хил. лв.	2-3 години хил. лв.	3-4 години хил. лв.	4-5 години хил. лв.	След 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
31 декември 2023 г.							
Лизингови приходи	600	447	447	447	444	1 995	4 380
Нетна настояща стойност	600	447	447	447	444	1 995	4 380

Структура на лизинговите приходи

	До 1 година хил. лв.	1-2 години хил. лв.	2-3 години хил. лв.	3-4 години хил. лв.	4-5 години хил. лв.	След 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
31 декември 2022 г.							
Лизингови приходи	550	353	353	353	353	1 426	3 388
Нетна настояща стойност	550	353	353	353	353	1 426	3 388

16. Възнаграждения на персонала

16.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Разходи за заплати	(642)	(568)
Разходи за социални осигуровки и социални разходи	(255)	(213)
Разходи за персонала	(897)	(781)

16.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември 2023 хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсиониране	32	22
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	32	22
	31 декември 2023 хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Текущи:		
Задължения за заплати	52	61
Задължения за осигуровки	14	16
Задължения по неизползвани отпуски	14	15
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	80	92

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения по договори със служителите на Групата, които следва да бъдат уредени през 2024 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани

неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата е разработила план за доходи на персонала при пенсиониране в съответствие с изискванията на Кодекса на труда, съгласно който всеки служител чийто стаж в Групата е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независим актюер.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи са изчислени посредством кредитния метод на прогнозираните единици.

Кредитният метод на прогнозираните единици представя едно задължение, което ще възникне в един бъдещ момент във времето и се основава на редица предположения. От тази гледна точка метода е чувствителен по отношение на допусканията за стойностите на основните параметри, от които зависи настъпването на задължението и размера на дължимото обезщетение. Основните предположения, от които зависи размера на задължението се основават на следните демографски и финансови допускания:

- прогнозиран ръст на заплатите в размер на 5% годишно спрямо предходния период и 5% след базовия период;
- процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението, е в размер на 4.5% годишно (2022 г.: 6%).

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	22	42
Увеличение / (намаление) на провизиите	9	(9)
Актюерска загуба / (печалба)	1	(11)
Провизии за пенсиониране в края на годината	32	22

Разликата между очаквания и действителния опит през 2023 г.

Разгледан като самостоятелен фактор, разликата между действителния опит през 2023 г. и заложените предположения в миналогодишната оценка водят до намаление на настоящата стойност на задължението и формират актюерска загуба в размер на 1 хил. лв.

Чувствителност на резултатите към разлики между актюерските предположения и действителния опит

При различия между възприетите актюерски предположения и реално настъпилите събития (промени в смъртността, лихвите, темпа на текучество на персонала, темпа на нарастване на работната заплата и др.) е възможно в следващ отчетен период да се формира актюерска печалба или загуба.

Чувствителност на резултатите към промяна в размера на плащанията при пенсиониране или в условията за тяхното получаване

Всяка промяна в размера на плащанията при пенсиониране или в условията за тяхното получаване също би довела до промяна в размера на настоящата стойност на задълженията и до пораждаване на разход за минал трудов стаж.

Чувствителност на резултатите към промяна или разлика в политиката на признаване на актюерските печалби

При формиране на актюерските допускания е прието, че Групата признава актюерските печалби (загуби) в минималната задължителна степен, изисквана от МСС 19. В случай, че Групата възприеме друга политика на признаване, това би довело до промяна на задължението за изплащане на дефинирани доходи на персонала, признато в отчета за финансовото състояние, както и в размера на съответния разход, признат в отчета за приходи и разходи.

17. Отсрочени данъчни пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени по години като следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2023	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2023
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекучи активи			
Машини и съоръжения	97	4	101
Активи с право на ползване	(6)	31	25
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(1)	-	(1)
Слаба капитализация	(7)	7	-
Неизползван платен отпуск	(1)	-	(1)
Начислени обезщетения при пенсиониране	(2)	(1)	(3)
Доходи на служители	(1)	-	(1)
	79	41	120
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(18)		(6)
Отсрочени данъчни пасиви	97		126
Нетно отсрочени данъчни пасиви	79		120

Отсрочените данъци за сравнителния период 2022 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2022	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	94	3	97
Активи с право на ползване	(4)	(2)	(6)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	-	(1)	(1)
Слаба капитализация	(15)	8	(7)
Неизползван платен отпусък	(2)	1	(1)
Начислени обезщетения при пенсиониране	(4)	2	(2)
Доходи на служителите	(1)	-	(1)
	68	11	79
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(26)		(18)
Отсрочени данъчни пасиви	94		97
Нетно отсрочени данъчни пасиви	68		79

Поради размера на стопанската дейност на групата Български Енергиен Холдинг АД, към която принадлежи Дружеството, то се очаква да подлежи на облагане с допълнителен корпоративен данък по реда на промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, които са в сила от 1 януари 2024 г. Дружеството и групата, към която принадлежи, са в процес на анализ на новите изисквания, издадени от Организацията за икономически сътрудничество и развитие (ОИСР) и приети от националните правителства. Поради това Дружеството е приложило изключението за признаването на отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб (параграф 4А от МСС 12), и за оповестяването на информация за тях в годишния финансов отчет за 2023 г.

Непризнатите отсрочени данъчни активи във връзка с пренесени данъчни загуби са в размер на 102 хил. лв. и изтичат в периода 2024 – 2028 г.

18. Приходи от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти могат да бъдат анализирани по източници, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Пренос на данни	2 243	2 378
Интернет услуга	600	357
Колокация	83	84
Инсталационни такси	21	16
Други	178	282
	3 125	3 117

19. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Приходи от предоставяне на офис площи	33	27
Други	80	39
	<u>113</u>	<u>66</u>

20. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Гориво, авточасти и принадлежности	(29)	(20)
Спомагателни материали	(18)	(8)
Други	(6)	(20)
	<u>(53)</u>	<u>(48)</u>

21. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Такса колокация, пренос на данни, оптична свързаност, наем влакна и IP транзит	(1 307)	(1 284)
Наем помещения	(22)	(18)
Консултантски услуги, експертни оценки, хонорари	(109)	(98)
Ел. енергия и комунални	(140)	(172)
Наем на канална мрежа	(67)	(61)
Абонаменти и абонамента техническа поддръжка	(195)	(164)
Застраховки	(9)	(10)
Разходи, свързани с поддръжка на автомобили	(4)	(3)
Комуникационни услуги	(9)	(7)
Инсталационни такса	(4)	(1)
Други	(80)	(92)
	<u>(1 946)</u>	<u>(1 910)</u>

22. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Командировки и представителни разходи	(10)	(4)
Възстановени разходи от обезценка	(4)	(10)
Други	(7)	(7)
	<u>(21)</u>	<u>(21)</u>

23. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Разходи за лихви по финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:		
Разходи за лихви по заеми, получени от БЕХ ЕАД	(70)	(71)
Разходи за лихви по лизингови договори	(16)	(19)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(86)	(90)
Банкови такси	(5)	(5)
Загуба от промяна във валутните курсове	(8)	(28)
Финансови разходи	(99)	(123)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Печалба от промяна във валутните курсове	15	12
Финансови приходи	15	12

24. Данъчно облагане

Очакваните приходи от данък, базирани на приложимата данъчна ставка в юрисдикциите, в които Групата функционира, и действително признатите данъчни приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2023 ХИЛ. ЛВ.	2022 ХИЛ. ЛВ.
Печалба преди данъчно облагане	126	126
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	(13)	(13)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:		
<i>Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели</i>	(93)	(79)
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
<i>Намаления на финансовия резултат за данъчни цели</i>	84	83
Корекции за данъчни ефекти от вътрешногрупови и елиминационни корекции	18	2
Отсрочени данъчни приходи:		
<i>Възникване и обратно проявление на временни разлики</i>	(41)	(11)
Разходи от данъци върху дохода	(48)	(18)

25. Сделки със свързани лица

Краен собственик на капитала на предприятията собственици на капитала на Групата

Български Енергиен Холдинг ЕАД

Собственик на капитала на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

Собственици на капитала на Групата

Булгартрансгаз ЕАД

Електроенергиен системен оператор ЕАД

Предприятия, които са под общ съвместен контрол с Групата (предприятия в група на предприятието майка)

Национална Електрическа Компания ЕАД

АЕЦ Козлодуй ЕАД

АЕЦ Строителен надзор ЕООД

АЕЦ Сервиз ЕООД

ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД

Мини Марица-изток ЕАД

Булгаргаз ЕАД

Газов Хъб Балкан ЕАД

АЕЦ Козлодуй – Нови мощности ЕАД

ВЕЦ Козлодуй ЕАД

Интерприборсервиз ООД

ПФК Берое-Стара Загора ЕАД (до 10.03.2022 г.)

ЕСО Проект ЕООД

ЕСО Инженеринг ЕООД

Национален енергиен оператор ЕАД

Енергиен оператор по измерване и информационни технологии ЕАД

Асоциирани и съвместни предприятия за група БЕХ

Ай Си Джи Би АД

Южен поток България АД

КонтурГлобал Марица Изток 3 АД

КонтурГлобал Оперейшънс България АД

ЗАД Енергия

ПОД Алианс България АД

ХЕК Горна Арда АД

Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NESO S.A.

Газтрейд С.А.

Ключов ръководен персонал на предприятието майка:

1. Катя Стоянова – Председател на СД

2. Десислава Славчева – Член на СД

3. Стефан Войнов – Член на СД и Изпълнителен директор

Продажбите и покупките на свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на отчетния период са необезпечени (с изключение на

споразуменията за разсрочване), безлихвени (с изключение на заемите и споразуменията за разсрочване) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции.

Групата е получила субординиран заем от Български енергиен холдинг ЕАД (БЕХ ЕАД).

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Свързаните лица на Групата включват собствениците, дъщерното дружество, други описани по-долу. Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

Сделките и транзакциите между Групата и нейните свързани лица са както следва:

25.1. Сделки със собствениците

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Сделки с БЕХ ЕАД		
- продажба на услуги на БЕХ ЕАД	9	5
- разходи за лихви по получен заем от БЕХ ЕАД	70	71
Сделки с "Булгартрансгаз" ЕАД		
- продажба на услуги на Булгартрансгаз ЕАД	37	38
- покупки на услуги от Булгартрансгаз ЕАД	377	431

25.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на услуги		
- продажба на услуги на Булгаргаз ЕАД	7	7
- продажба на услуги на Мини Марица-изток ЕАД	4	4
- продажба на услуги на Газов Хъб Балкан ЕАД	34	31

25.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	176	166
Разходи за социални осигуровки и придобивки	9	8
Общо краткосрочни възнаграждения	185	174

За ключовият управленски персонал няма краткосрочни и дългосрочни пенсионни задължения.

През 2022 г. са изплатени обезщетения към освободения съвет на директорите в размер на 13 хил. лв. Сумата е отразена в разходите за заплати на СД.

26. Разчети със свързани лица в края на годината

	31 декември 2023	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.
Текущи вземания		
- Булгаргаз ЕАД – предоставени услуги	1	1
- Газов Хъб Балкан ЕАД– предоставени услуги	5	5
- БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД - депозит	13	-
Търговски вземания от свързани лица	19	6
Общо текущи вземания от свързани лица	19	6
Общо вземания от свързани лица	19	6
Нетекущи задължения		
- БЕХ ЕАД по получени заеми, в т.ч.:		
- главница	1 941	1 851
Общо нетекущи задължения към свързани лица	1 941	1 851
Текущи задължения		
- БЕХ ЕАД по получени заеми в т.ч.:		
- главница	-	359
Получени заеми от свързани лица	-	359
- Булгартрансгаз ЕАД – получени услуги	11	24
- Газов хъб Балкан – предоставен депозит наем	7	7
Търговски задължения към свързани лица	18	31
Общо текущи задължения към свързани лица	18	390
Общо задължения към свързани лица	1 959	2 241

Получени заеми от БЕХ ЕАД

На основание решение по т.2 от Протокол №17-2023/23.10.2023 г. на Съвета на директорите на Булгартел АД, дадено разрешение по т.1 от Протокол от 03.11.2023 г. на Извънредно общо събрание на акционерите, решение по т.1.5 от Протокол №84-2023/09.11.2023 г. на Съвета на директорите на Български Енергиен Холдинг ЕАД и разрешение по протокол № Е-РД-21-34 от 04.12.2023 г. на Министъра на енергетиката се променя срока на плащане на главница по договор за заем №95-2016 г. между Булгартел АД и БЕХ ЕАД. Срок на действие до 01.11.2027 г., въвежда се гратисен период за изплащане по главницата от 24 месеца считано от 01.12.2023 г. Срок на изплащане на главница - 24 месеца, считано за периода от 01.12.2025 г. до 01.11.2027 г.

През 2023 г. Дружеството е изплатило главница към Български Енергиен Холдинг ЕАД в размер на 269 хил. лв. Към 31.12.2023 г. няма падежирани непогасени задължения по главницата по заема и дължимата сума е в размер на 1 941 хил. лв. и е разпределена както следва:

Заеми	31 декември 2023	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.
Текущи пасиви - Получени заеми от свързани лица	-	359
Нетекущи пасиви - Получени заеми от свързани лица	1 941	1851
	1 941	2 210

30. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31 декември	31 декември
	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	1 633	456
Търговски вземания от свързани лица	19	6
Парични средства	969	673
	2 621	1 135

Финансови пасиви	31 декември	31 декември
	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица	1 941	2 210
Търговски и други задължения	200	214
Търговски задължения към свързани лица	18	31
Задължения по лизингови договори	302	366
	2 461	2 821

Вижте пояснение 4.14 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 31.

31. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

31.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

31.1.1. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2023 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по заеми, които са получени от и предоставени на свързани лица, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31.1.2. Други ценови рискове

Групата не е изложена на други ценови рискове.

31.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми и възникване на вземания от клиенти. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31 декември 2023	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	1 633	456
Търговски вземания от свързани лица	19	6
Парични средства	969	673
Балансова стойност	2 621	1 135

Групата редовно следи за изпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг.

Групата няма необезценени търговски вземания с изтекъл срок на плащане.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

31.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Търговски и други задължения	200	-
Търговски задължения към свързани лица	18	-
Получени заеми от свързани лица	-	1 941
Задължения по лизингови договори	63	239
Общо	281	2 180

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Търговски и други задължения	214	-
Търговски задължения към свързани лица	31	-
Получени заеми от свързани лица	359	1 851
Задължения по лизингови договори	64	302
Общо	668	2 153

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

32. Оценяване по справедлива стойност

32.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност на финансови инструменти е представена в сравнение с тяхната балансова стойност към края на отчетните периоди в следната таблица:

Финансови активи	Към 31 декември 2023 г.		Към 31 декември 2022 г.	
	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Кредити и вземания:				
Търговски и други вземания	1 633	1 633	456	456
Търговски вземания от свързани лица	19	19	6	6
Парични средства	969	969	673	673
	2 621	2 621	1 135	1 135

Финансови пасиви	Към 31 декември 2023 г.		Към 31 декември 2022 г.	
	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Справедлива стойност хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Получени заеми от свързани лица	1 941	1 941	2 210	2 210
Търговски и други задължения	200	200	214	214
Търговски задължения към свързани лица	18	18	31	31
Задължения по лизингови договори	302	302	366	366
	2 461	2 461	2 821	2 821

32.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

	Ниво 3	Ниво 3
	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Имоти машини и съоръжения		
- оптични кабели	4 242	4 514
- машини и оборудване	549	674

Ръководството е счело, че към 31.12.2023 г. няма съществени изменения в справедливата стойност на дълготрайните активи на Групата, която е определена на база доклади на независими лицензирани оценители към 31.12.2021 г. Разликата между определената справедлива стойност от независимия оценител и балансова стойност е пренесена и към 31.12.2023 г.

Разликата в балансовите стойности на категориите активи и посочените оценявани периодично по справедлива стойност на активите от категория машини и оборудване се дължи на балансовата стойност на оперативна компютърна техника, използвана от персонала на Групата, и стопанското оборудване, използвано в дейността на групата, които се оценяват по цена на придобиване поради различния, непроизводствен характер на тези подкатегории машини и оборудване.

33. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

	31 декември 2023 хил. лв.	31 декември 2022 хил. лв.
Собствен капитал	3 175	3 075
+Субординиран дълг	1 941	2 210
Коригиран капитал	5 116	5 285
Общо задължения, търговски и други задължения	5 193	4 286
- Пари и парични еквиваленти	(969)	(673)
Нетен дълг	4 224	3 613
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1.21	1.46

34. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване от Съвета на директорите.

35. Одобрение на финансовия отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 20 май 2024 г.